

The Wisdom and
Learning from King Rama 9

วิชาหลอกฟ้า

วิชาปรองดอง
ในใจคน

วิชานิเวศ
ปฐมวิทยา

วิชารักแรงโน้มถ่วง

วิชา
ชลประทาน

วิชาธรรมชาติ
สามัคคี

วิชา
หมอดิน

วิชา
ปลูกรักษ์

วิชาตำนานพันธุ์

วิชา และ หนังสือ

ศาสตร์พระราชาทำราบของพ่อ

The Wisdom and
Learning from King Rama 9

วิชาลวกฟ้า

วิชาปรุงไทย
ในใจคน

วิชานิเวศ
ปฐมวัย

วิชารักแรงโน้มถ่วง

วิชา
ชลประทาน

วิชา เหล่านี้

วิชาธรรมชาติ
สามัคคี

วิชา
หมอดิน

วิชา
ปลูกผัก

วิชาค่านานพันธุ์

ศาสตร์พระราชาทำราบองพ่อ

The Wisdom and
Learning from King Rama 9

วิชาหลอกฟ้า

วิชาปรุงไทย
ในใจคน

วิชา เหล่านี้

วิชานิเวศ
ปฐมวัย

วิชารักแรงโน้มถ่วง

วิชา
ชลประทาน

วิชาธรรมชาติ
สามัคคี

วิชา
หมอดิน

วิชา
ปลูกรักษ์

วิชาตำนานพันธุ์

ศาสตร์พระราชาทำราบของพ่อ

The Wisdom and
Learning from King Rama ๙

วิชา และ หนังสือ

ศาสตร์พระราชาทำราของพ่อ

วิชา ๙ หน้า

ศาสตร์พระราชจากตำราของพ่อ

ต้องยอมรับว่า เกิดเป็นคนไทยนั้นแสนจะโชคดี เพราะเมื่อมีปัญหา
เราก็มีพระราช ที่ทรงคิดหาทางแก้ไขอยู่เสมอ เมืองไทย
จึงเปรียบเสมือนห้องเรียนขนาดใหญ่ ที่มีในหลวงรัชกาลที่ ๑
เป็นครูของแผ่นดิน

หากอาศัยอยู่บนผืนแผ่นดินไทยไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ช่อนตัวอยู่
แห่งหนตำบลไหน ยากลำบาก หรือทุกข์ทรมารเพียงใด พระองค์จะ
เสด็จพระราชดำเนินไปหา เพื่อชี้แนะแนวทางแก้ไขในทุกเรื่องไม่ว่า
จะเป็นเรื่องของ ดิน ฟ้า ป่า ฝน น้ำ ความยากจน ความแตกแยก
และปัญหานับหมื่นนับแสน จนเกิดเป็นโครงการในพระราชดำริ
ทั้งขนาดเล็ก จนถึงขนาดใหญ่ มากมายกว่า 4,000 โครงการ

ศาสตร์พระราช หรือคำสอนของพระองค์ จึงเปรียบเสมือน
วิชาของพ่อ ที่ช่วยพัฒนาให้คนไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง
และยั่งยืน คือของขวัญล้ำค่าและกลายเป็นตำราของแผ่นดินไทย
ตราบชัณริณด์

น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้
การทอ่งเทียวแห่งประเทศไทย

สืบสานตำนานเรือ สร้างสรรค์ตำนานไทย

หากไม่นับเทศกาลลอยกระทง หนึ่งในประเพณีทางน้ำที่คนไทยคุ้นเคยมากที่สุด ก็คือกระบวนพยุหยาตราชลมารค ซึ่งจะมีเรือหลวงเคลื่อนขบวนไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา ฝัพายแต่งชุดเต็มยศ เวลาพายเป็นจังหวะจะโคน สอดประสานพร้อมเสียงเห่เรือซึ่งดังกึกก้องทั่วท้องน้ำเพื่อเฉลิมพระเกียรติองค์ประมุขไทย

ความจริงแล้วกระบวนพยุหยาตราเป็นประเพณีโบราณ ที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา จวบจนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 จึงหยุดชะงักไป ด้วยปัญหาเศรษฐกิจที่สืบเนื่องมาจากสงครามโลกครั้งที่ 1 และสภาพการเมืองการปกครองในห้วงเวลานั้น ผ่านมาจนถึงสมัยของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเห็นคุณค่าของประเพณีเห่เรือนี้ เพราะถึงจะโบราณแต่ก็สะท้อนความเป็นไทยได้เป็นอย่างดี

ในปีพ.ศ. 2495 พระองค์ ได้เสด็จฯ ไปยังโรงเก็บเรือพระราชพิธีที่คลองบางกอกน้อย ทรงทอดพระเนตรเห็นเรือหลายลำ อยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรม จึงมีพระราชดำริให้ฟื้นฟูเป็นการถาวร โดยชี้ให้เห็นว่าถึงจะจัดงานแห่เรือบอยซ์กัน ก็ไม่ได้สืบเปลืองอะไรนัก เนื่องด้วยฝัพายที่ใช้กำลังของทหารเรือ ซึ่งปกติจะฝึกซ้อมกันอยู่แล้ว เช่นเดียวกับเครื่องแต่งกาย ซึ่งตัดเพียงครั้งเดียวก็สามารถใช้ได้ตลอด แต่ที่เป็นประโยชน์มากที่สุดคือประชาชน จะได้เห็นเรือพระราชพิธีต่างๆ ที่สวยงามและทรงคุณค่าทางศิลปะ รวมทั้งยังเป็นโอกาสอันดีที่เรือจะได้รับการดูแลรักษาให้คงสภาพดีอยู่เสมอ

การจัดขบวนพยุหยาตราชลมารคในรัชกาลที่ 9 เริ่มขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ.2500 เพื่อฉลองปีมหามงคล 25 พุทธศตวรรษ และพ.ศ.2502 ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเสด็จฯ ถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม ถึงจัดเรือได้เต็มขบวน นอกจากนี้ยังโปรดฯ ให้มีการต่อยอดและพัฒนาศิลปะเรืออยู่เสมอ มีการจัดสร้างเรือนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ 9 ซึ่งถอดแบบจากเรือพระที่นั่งลำเดิมที่ชำรุดเสียหาย เหลือเพียงโขนเรือที่เป็นรูปพระนารายณ์ประทับอยู่บนหลังของพญาคูรุฑ ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่นี้ ยังมีการจัดขบวนเรือหลวงออกแสดงในช่วงที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (เอเปก 2003) เมื่อพ.ศ. 2546 ทำให้ชาวโลกได้ประจักษ์ถึงภูมิปัญญาของชาติไทยที่สั่งสมมานานหลายร้อยปี

ทั้งหมดนี้ก็เพราะในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงตระหนักดีว่าประเพณีวัฒนธรรมคือรากเหง้าของความเป็นชาติ ดังเช่น พระราชดำรัสที่ว่า “อัฐเก่าๆ แผ่นเดียวก็มีค่า ควรจะช่วยกันรักษาไว้ ถ้าเราขาดสุโขทัย อยุธยา และกรุงเทพฯ แล้วประเทศไทยก็ไม่มีความหมาย” จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่โปรดฯ ให้เรือพื้นประเพณีสำคัญมากมาย เพื่อให้คนไทยได้ภาคภูมิใจว่าประเทศนี้อุดมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ และสมควรที่จะต้องสืบทอดไปยังอนุชนรุ่นหลังไปอีกนานแสนนาน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

“นารายณ์ทรงสุบรรณ ผาดผายผันผ่องใสภี ดั่งครุฑยุคนาคี
แบกจักรีโอบกอบนบน” เรื่องราวของเรือพระราชพิธี ที่ใช้ใน
กระบวนพยุหยาตราชลมารค มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาจนถึง
ปัจจุบัน ได้ถูกบอกเล่าเอาไว้อย่างละเอียดและน่าสนใจ
ในพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ ซึ่งเดิมเป็นอยู่เก็บเรือพระราชพิธี และ
อยู่ในการดูแลของสำนักพระราชวังและกองทัพเรือ จนวันที่
13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2495 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 9 เสด็จทอดพระเนตรเรือพระราชพิธีต่างๆ ที่
ได้รับความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ทรงมีพระราช
กระแสรับสั่งให้รักษาเรือและโรงเรือมากขึ้น รัฐบาลจึงได้
มอบหมายให้กรมศิลปากรและกองทัพเรือเข้ามาดูแลซ่อมแซม
รักษา และจัดทำทะเบียนเรือพระราชพิธีต่างๆ จนสามารถ

นำมาใช้ได้อีกครั้งในปี พ.ศ.2502
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9
ทรงเสด็จพระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐิน
โดยกระบวนพยุหยาตราชลมารคขึ้นใหม่
เป็นครั้งแรก นับเป็นการฟื้นฟูจารีต
ประเพณีที่ท่างหายไปนาน

และเนื่องในโอกาสครบ 100 ปี แห่งการ
สถาปนาพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย
พ.ศ.2517 อยู่เก็บเรือแห่งนี้จึงได้รับการ
ยกฐานะให้เป็น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
เรือพระราชพิธี ในปีเดียวกันเพื่อเปิดให้

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมเพื่อศึกษาเรื่องราวของเรือพระราชพิธีได้อย่างลึกซึ้ง โดยจัดแสดงเรือพระราชพิธีต่างๆ ทั้ง บัลลังก์บุษบก บัลลังก์กัญญา รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องแต่งกายของเหล่าฝีพายในตำแหน่งต่างๆ มีการจำลองกระบวนการพยุหยาตราชลมารคให้เห็นภาพอย่างชัดเจน

The Royal Barge Procession

ค่าธรรมเนียมเข้าชม
คนไทย 20 บาท / ต่างชาติ 100 บาท
ค่าถ่ายภาพ ภาพนิ่ง 100 บาท
ถ่ายวิดีโอ 200 บาท

เรือพระราชพิธีที่จัดแสดงและเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์

เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙

กรมศิลปากรร่วมกับกองทัพเรือและสำนักพระราชวังได้จัดสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เนื่องในพระราชพิธีกาญจนาภิเษก ที่พระองค์ทรงครองราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี พ.ศ.2539

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์

มีแต่ตั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่องค์ปัจจุบันสร้างขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 6 แทนลำเดิมในสมัยรัชกาลที่ 1 เป็นเรือพระที่นั่งชั้นสูง ใช้เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์และพระราชินีเท่านั้น บางครั้งโปรดฯ ให้เป็นเรือทรงผ้าไตร หรือผ้าทรงสะพักพระพุทธรูปหรือพานพุ่มดอกไม้

เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช

สร้างขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 6 แทนลำเดิมที่สร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ หรือผ้าพระกฐินในกระบวนพยุหยาตราชลมารค

เนื่องด้วยพื้นที่จำกัด จึงจัดแสดงได้ทั้งหมด 8 ลำ อีก 5 ลำ ฝากไว้ที่ท่าवासกรี และ 38 ลำ เก็บรักษาไว้ที่กองเรือเล็ก บริเวณสะพานอรุณอมรินทร์ด้านทิศตะวันตก

พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ เรือพระราชพิธี

ปากคลองบางกอกน้อย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
เปิดให้เข้าชม วันจันทร์-อาทิตย์ 09.00-17.00 น. ปิดวันปีใหม่ และสงกรานต์ โทร. 0-2424-0004

บ้านบุ ชุมชนทำขันลงเงิน มรดกแผ่นดิน ที่เดียวในเมืองไทย

บุขันลงเงิน คืออาชีพเก่าแก่ที่ทำกันในครัวเรือนมาตั้งแต่สมัยอยุธยา มีอยู่ร้อยละ ครอบครัว และตั้งบ้านเรือนอยู่ในละแวกเดียวกัน ชาวบ้านนิยมนำขันลงเงินมาใส่น้ำดื่มเพราะจะเย็นชื่นใจ หรือใส่ข้าวสวยสำหรับตักบาตร จนเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาแตก จึงมีการอพยพมาตั้งหลักแหล่งกันที่บางลำพู ก่อนที่จะย้ายมาอยู่ที่ริมคลองบางกอกน้อย จนกลายเป็นชื่อของชุมชนในปัจจุบัน

เมื่อก่อนชุมชนบ้านบุ มีการทำขันลงเงินอยู่หลายครอบครัว ส่งขายทั้งในฝั่งพระนคร และฝั่งธน แต่เนื่องจากการทำขันลงเงินนั้นค่อนข้างยุ่งยาก เริ่มจากการใช้โลหะผสมแล้วใช้ฝีมือของช่างตีแผ่โลหะให้แบน ขึ้นรูปเป็นขัน แล้วนำมาขัดผิวให้เรียบเกลี้ยงด้วยหิน ก่อนที่จะส่งไปเขียนลายที่แปดริ้วอีกที ต้องใช้ทั้งเวลาและความประณีตในฝีมือช่างเป็นอย่างมาก จึงมีราคาค่อนข้างสูง จึงมีแต่เชื้อพระวงศ์ หรือข้าราชการระดับสูงเท่านั้นที่จะซื้อได้

และเมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา ความนิยมเริ่มหดหายลงไป จึงเหลือเพียงโรงงานของตระกูลเจียมแสงสัจจาตระกูลเดียวในชุมชนนี้ ภายใต้การนำของคุณเมตตา เสดลนันทที่ยังคงอนุรักษ์อาชีพดั้งเดิม ที่สืบทอดมาจากรุ่นบรรพบุรุษเอาไว้ไม่ให้สูญหายไป โดยมีคุณป้าคุณลุงที่ยังมีใจรักนั่งสร้างสรรค์ผลงานชิ้นเอก เพื่อเป็นมรดกของแผ่นดิน ภายในโรงงานเจียมแสงสัจจามีชั้นลงหินสวยงามมากมายตั้งโชว์ไว้ให้ชื่นชมโดยเฉพาะชั้นลงหินลายน้ำมะลิวัลย์ ขนาด 11 นิ้ว งานหัตถกรรมชิ้นเอกถือเป็นชั้นลงหินขนาดใหญ่ที่สุดในโลกมิให้ดูที่นี้เพียงที่เดียวเท่านั้น

ชุมชนบ้านบุ

ริบคลองบางกอกน้อย

ข้างวัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย

กรุงเทพมหานคร

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

ตลาดน้อย

เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ

ชุมชนกุฎีจีน

เขตธนบุรี กรุงเทพฯ

ที่เกี่ยวข้องในชุมชนบ้านบุ

วัดสุวรรณาราม ราชวรวิหาร

เดิมชื่อวัดทอง สันนิษฐานว่าสร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย มีเรื่องเล่ากันว่าพระยาตาก (หรือพระเจ้าตากสินมหาราช) ใช้วัดเป็นที่ประหารเชลยศึกพม่าจากค่ายบางแก้ว ต่อมารัชกาลที่ 1 โปรดให้สถาปนาสิ่งก่อสร้างภายในวัด แล้วพระราชทานนามว่า วัดสุวรรณาราม พระอุโบสถมีความงดงามโดยเฉพาะจิตรกรรมฝาผนัง ส่วนพระวิหารนั้นสร้างในสมัยรัชกาลที่ 4

ตลาดไร้คน หรือตลาดสุวรรณาราม(วัดทอง)

เป็นแหล่งค้าขายของคนจีนในย่านบางบุ ที่มีอายุเก่าแก่กว่า 80 ปี เนื่องจากโครงสร้างที่ไม่มีคน จึงเป็นที่มาของชื่อ เมื่อมีตลาดภายนอกเกิดขึ้นมากมาย ทำให้เหลือเพียง 4- 5 ร้าน ที่เปิดขายของ ปัจจุบันได้ปรับให้เป็นตลาดท่องเที่ยว ซึ่งจะเปิดขายเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ที่ 1 และ 3 ของทุกเดือน ตั้งแต่เวลา 09.00-15.00 น. โดยจะมีทั้งของกิน ขนมโบราณ ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และการแสดงของเด็กในชุมชน

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ กรุงเทพมหานคร

พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน

จากสถานีรถไฟธนบุรี สถานีรถไฟสายใต้แห่งแรกของไทย ที่สร้างตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อถูกระเบิดลงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้มีการสร้างอาคารสมัยใหม่ ที่มีสถาปัตยกรรมก่ออิฐแบบวิกริตเอเรียน โดยมีหอนาฬิกาตั้งเด่น

เป็นเอกลักษณ์ พ.ศ.2546 การรถไฟได้ยกกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้กับคณะแพทยศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษา จึงได้รับการบูรณะให้เป็นพิพิธภัณฑ์ และได้รับซื้อพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในส่วนของพิพิธภัณฑ์นั้นจะแบ่งเป็นห้องต่างๆ มากมาย ที่จะบอกเล่าประวัติความเป็นมาของโรงพยาบาลศิริราช ประวัติของสถานีนีรถไฟ เรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนการแพทย์ รวมทั้งวิถีชุมชนริมคลองบางกอกน้อย

เปิด วันจันทร์ และวันพุธ-อาทิตย์ เวลา 10.00-17.00 น.
ปิดวันอังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์

ราคาบัตร ผู้ใหญ่ 150 บาท/ต่างชาติ 300 บาท
เด็กไม่เกิน 18 ปี 50 บาท (รายได้ทั้งหมดเข้าศิริราช)

2 ถ.วังหลัง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
โทร. 0-2419-2601, 0-2419-2618-9

หลวงพ่อบุสธน้อย วัดอมรินทราราม

พระประธานในโบสถ์ เป็นพระพุทธรูปเก่าแก่ที่มีความศักดิ์สิทธิ์เป็นอย่างมาก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 มีการสร้างทางรถไฟสายใต้เฉียดผ่านพระอุโบสถของวัด จึงต้องมีการรื้อด้านหน้าออกไปหนึ่งห้องจึงทำให้โบสถ์มีขนาดเล็กลง ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่าหลวงพ่อบุสธน้อย

๐๙๕ ถ.อรุณอมรินทร์ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ

โรงรถจักรธนบุรี

หรือโรงซ่อมรถไฟ สถานีรถไฟบางกอกน้อย ใช้เฉพาะซ่อมรถจักรไอน้ำเพียงอย่างเดียว ต่อมาเมื่อมีรถจักรดีเซลเข้ามาแทนที่ จึงปรับมาเป็นโรงซ่อมรถจักรดีเซลที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของไทย และยังคงเก็บรักษารถจักรไอน้ำเอาไว้เพื่อนำมาใช้ในงานเทศกาลสำคัญๆ สามารถเดินชมหรือถ่ายรูปได้เฉพาะในส่วนด้านนอก แต่ต้องใช้ความระมัดระวัง

ท่ามหาราช

คอมมูนิตี้สุดเก๋ริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่ใช้กลุ่มอาคารพาณิชย์แบบดั้งเดิม เป็นแหล่งแฮงค์เอาท์ให้คนมากิน ต้ม ซุป มี Riverside Walk ให้เดินเล่น หรือนั่งชิลริมแม่น้ำได้อย่างเพลิดเพลิน

1/11 ตรอกมหาธาตุ ถ.มหาราช เขตพระนคร กรุงเทพฯ

นั่งเรือล่องคลองบางกอกน้อย

ชมกิจกรรมริมคลอง บ้านไม้โบราณ สวนผัก ผลไม้ รวมทั้งวัดวาอารามต่างๆ ที่ตั้งอยู่ริมน้ำ และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น วัดสุวรรณาราม วัดสุวรรณศิริ วัดศรีสุธาราม ฯลฯ

วิชา

๕

หน้า

ศาสตราจารย์

พร: ภาท

ทกตภาวของพ่อ

"วิชา ปุโรหิตาย โนน คน"

กระบวนเรือ พยุหยาตราทางชลมารค

เป็นกระบวนเสด็จประพาสลำน้ำทางชล
 หน้เป็นราชประเพณีไทยที่สืบแต่โบราณ
 โดยเป็นหลักฐาน ชัดเจนแล้วแต่สมัยอยุธยา

ฉัตรราชศาสตราวุธ

ถึงจะอยู่ใกล้กรุงเทพฯ แต่ก็ไม่ได้อุดมสมบูรณ์อย่างที่ใครๆ คิด คำว่านครนายกที่หลายคนเข้าใจว่า หมายถึงนายกัรัฐมนตรี ความจริงแล้วมาจากความแห้งแล้งของพื้นที่ ปลูกข้าวไม่ค่อยขึ้น ปลูกพืชอย่างอื่น ก็ไม่ค่อยรอด จนทางการต้องยกภาษีที่นาให้เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงสังเกตว่า ที่นี้มีปริมาณน้ำไหลผ่านสูงถึง 1,540 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ทว่าน้ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์กลับถูกปล่อยลงสู่ทะเลโดยเปล่าประโยชน์ จึงรับสั่งให้กรมชลประทาน สร้างเขื่อนขนาดใหญ่ เพื่อกักเก็บน้ำให้ชาวบ้านไว้ใช้ยามขาดแคลน และเพื่อป้องกันอุทกภัยที่มักเกิดขึ้น เวลาเข้าหน้าฝน ตลอดจนใช้สำหรับระบายน้ำเพื่อชะล้างความเป็นกรดของที่ดินในแถบนี้

ระหว่างนั้นในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้เสด็จฯ มาเยี่ยมราษฎร เพื่อสอบถามถึงสภาพปัญหาที่แท้จริง รวมทั้งกำชับชาวบ้านว่าไม่ให้ขายที่ดินเป็นอันขาด โดยตรัสด้วยพระราชอารมณ์ขันว่า เมื่อสร้างเขื่อนเสร็จ ก็จะโปรดฯ ให้เปลี่ยนชื่อจังหวัดจาก 'นครนายก' เป็น 'นครนาสมบรุณย์' แทน

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล ใช้เวลาศึกษานานถึง 7 ปี ถึงได้เริ่มก่อสร้างในพ.ศ.2544 เนื่องจาก พระองค์ทรงตระหนักดีว่า การสร้างเขื่อนแต่ละครั้งหมายถึงการใช้งบประมาณแผ่นดินมหาศาล ยังไม่รวมไปถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนและทรัพยากรธรรมชาติในละแวกนั้น จึงใส่พระทัยกับทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกสถานที่ โดยย้ำว่าต้องไม่ทับซ้อนกับพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหรือป่าสงวนแห่งชาติ รวมไปถึงบ้านเรือนราษฎร เพราะเขื่อนนี้มีไว้เพื่อบรรเทาความทุกข์ ไม่ใช่เพื่อสร้างความเดือดร้อน หรือแม้แต่ขนาดของเขื่อนก็ต้องเก็บน้ำไม่ต่ำกว่า 200 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งนับเป็นปริมาณที่สูงเป็นประวัติการณ์เลยทีเดียว

เขื่อนสร้างเสร็จสมบูรณ์ภายในสิบปีกลายเป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่เก็บน้ำสมัยใหม่ของไทย เพราะถึงจะห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 100 กิโลเมตร แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมใดๆ ทั้งยังมีการนำเทคนิคและวิทยาการสมัยใหม่มาปรับใช้อย่างลงตัว เช่น แทนที่จะใช้คอนกรีตธรรมดา ก็โปรดฯ ให้นำคอนกรีตไปบดอัดกับกากถ่านหินจนมีความทนทานสูง สามารถรองรับเขื่อนที่มีความสูงถึง 93 เมตร และยาวกว่า 2.5 กิโลเมตรได้อย่างมั่นคง ที่สำคัญกว่านั้นคือ เมื่อสร้างเสร็จก็สามารถใช้ประโยชน์ได้ทันที ผลผลิตในเรือกสวนไร่ นาเจริญเติบโตเต็มที่รวมทั้งยังต่อยอดไปสู่การจัดพื้นที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ และสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อรองรับผู้คนจากทั่วทุกสารทิศ ทั้งหมดนี้ก็เพราะพระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ใส่พระทัยเรื่องน้ำอย่างจริงจัง และไม่ได้มองปัญหาเพียงเฉพาะหน้า แต่พระองค์ทรงคิดถึงผลลัพธ์ระยะยาว ทำให้ที่นี่กลายเป็นนครนาสมบรุณย์อย่างแท้จริง

เขื่อนขุนด่านปราการชล โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมือง จ.นครนายก

ปัญหาของประชาชนชาวไทย คือสิ่งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ไม่เคยนิ่งเฉย สำหรับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในแถบลุ่มน้ำนครนายกนั้น นอกจากปัญหาเรื่องดินเปรี้ยว ทำให้การเกษตรไม่ได้ผลแล้ว ปัญหาใหญ่ก็คือปัญหาอุทกภัย เพราะนครนายกเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ระดับน้ำได้ดินต่ำ จึงมีปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง แต่กลับมีปัญหาน้ำท่วมหนักในช่วงหน้าฝน เนื่องจากพื้นที่ลาดเอียงน้อยทำให้ระบายน้ำออกได้ช้า

เขื่อนขุนด่านปราการชล หรือเขื่อนคลองท่าด่านเดิม คือทางออกของการแก้ปัญหา ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทาน พิจารณาสร้างโครงการเขื่อนเก็บกักน้ำคลองท่าด่านอย่างเร่งด่วน เนื่องจากอ่างเก็บน้ำอยู่บนพื้นที่ราบเชิงเขา ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำนครนายก ลุ่มน้ำย่อย

ของกลุ่มน้ำบางปะกง สามารถเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์แก่ราษฎรทางตอนล่างได้เป็นจำนวนมาก และครอบคลุมหลายพื้นที่ ทำให้มีน้ำใช้ทำการเกษตร อุปโภค บริโภค รวมทั้งเพื่อการอุตสาหกรรม และบรรเทาปัญหาอุทกภัยในจังหวัดนครนายก และจังหวัดใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี และทรงพระราชทานชื่อว่า เขื่อนขุนด่านปราการชล เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ.2549 และนับเป็นเขื่อนคอนกรีตอัดบดที่ยาวที่สุดในโลก

เขื่อนขุนด่านปราการชล
บ.2 บ้านท่าด่าน ต.หินตั้ง อ.เมือง
จ.นครนายก
โทร. 0-3738-4334

กิจกรรมท่องเที่ยวรอบเขื่อน

ปากประสูรระบายน้ำของเขื่อน

เป็นที่เล่นน้ำ พายเรือคายัค ล่องห่วงยาง ปิกนิก นั่งรับประทานอาหารของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว โดยมีภาพมุมสูงของประตูน้ำเขื่อนคอนกรีตที่ยาวที่สุดในโลก เป็นฉากเบื้องหลัง

พระตำหนักประทับ

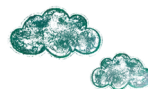
ตั้งอยู่บนเนินเขาเหนือสันเขื่อน ใช้เป็นที่ประทับของในหลวงรัชกาลที่ 9 และพระบรมวงศานุวงศ์ เวลาเสด็จมาทรงงานที่นี่สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์และสันเขื่อนได้จากมุมสูงกว้างไกลสุดสายตา เปิดให้ขึ้นไปชมเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ เท่านั้น

นั่งรถบริการชมสันเขื่อน

หากอยากรู้ประวัติความเป็นมาของเขื่อนอย่างละเอียด แนะนำให้นั่งรถบริการเที่ยวชม พร้อมผู้บรรยาย ใช้เวลาประมาณ 30 นาที นอกจากจะได้ชื่นชมวิวทิวทัศน์ของสันเขื่อนเขาแบบประหยัดแรงเดินแล้ว ยังทำให้เราได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีต่อปวงชนชาวไทย มีให้บริการเฉพาะวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 09.30-17.00 น. คนละ 30 บาท

ล่องเรือชมธรรมชาติรอบเขื่อน

ส่วนใครที่ไม่ถนัดกิจกรรมผจญภัย ก็สามารถล่องเรือชมเขื่อนสัมผัสภาพมุมกว้าง ตมด้ากับความงามของน้ำตกผางามอน น้ำตกคลองคราม และน้ำตกช่องลมได้

ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ

อ.เมือง จ.นครนายก

หากอยากจะเริ่มต้นเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างลึกซึ้งและครบวงจร ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ คือสถานที่ๆ จะทำให้ก้าวแรกของคุณเริ่มต้นได้อย่างมั่นคง

ใครจะเชื่อว่าเมื่อสิบปีที่แล้ว พื้นที่ 14 ไร่ตรงนี้ จะเป็นแค่ที่ดินรกร้างและแห้งแล้ง แต่ด้วยความมุ่งมั่นของปราชญ์ชุมชนอย่างคุณปัญญา ปุริเวคินทร์ หัวหน้าศูนย์ฯ ที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจ ปลุกปั้นอาณาจักรแห่งความพอเพียงและชีวิตที่ยั่งยืน โดยนำแนวคิดและทฤษฎีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของ ดิน น้ำ ป่า คน ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ จนกลายเป็นศูนย์เรียนรู้สำหรับทุกคน

ขึ้นเนินเตี้ยเข้าไปทำความรู้จักป่าเปียกกันไฟ และผาย ตามทฤษฎี
ป่า 3 อย่าง ให้ประโยชน์ 4 อย่าง คือ ปลุกเพื่อใช้สอย ปลุกเพื่อกิน
ปลุกเพื่อเป็นพลังงาน และสุดท้ายปลุกเพื่ออนุรักษ์ดินและต้นน้ำ

นำเสนอเรื่องราวของข้าว หลักความคิดของธนาคารข้าว
การสีข้าว การทำปุ๋ย และแนวคิดในการทำอาชีพเสริม

เรียนรู้แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ สํารวจสวนสมุนไพรรือนํามา
ประยุกต์ให้เป็นประโยชน์กับชีวิตประจำวัน เส้นทางเครื่องแกง
อยู่อย่างคนติดดิน เรียนรู้วิธีสร้างบ้านดิน และแปลงสมุนไพรรูปคน

พบกับคนเอาถ่านและคนมีไฟ ที่แสดงแนวคิดเรื่องพลังงาน
ทดแทน การทำน้ำมันไบโอดีเซล แหล่งพลังงานราคาถูก

๑๘/๑ ม. ๒ บ้านท่าด่าน ต.หินตั้ง อ.เมือง จ.นครนายก

โทร. 0-3738-4049 (มีแบบครึ่งวัน และหนึ่งวัน)

เปิด ทกวัน เวลา 08.00–17.00 น.

กลุ่มสตรีสหกรณ์หัตถกรรม
ผ้าทอไทยพวนบ้านใหม่
อ.ปากพลี จ.นครนายก
โทร. 09-2757-9377, 09-0007-1061

อ.บ้านนา จ.นครนายก

Ins. 09-8468-5499, 09-6889-0889

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จ.นครนายก

วัดหลวงพ่opakแดง (วัดพราหมณี)

หากต้องการสมหวังในเรื่องโชคลาภ หลวงพ่opakแดง พระประธานในอุโบสถ ที่ประดิษฐานอยู่ในวัดพราหมณี วัดเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี คือที่พึ่งทางใจและเป็นທີ່เลื่อมใสของชาวนครนายกและจังหวัดใกล้เคียงที่เดินทางมาสักการะบูชากันอย่างไม่ขาดสาย ของให้สำคัญนอกจากกล้วยน้ำว้าหมาก พลู ดอกไม้แล้วยังมีน้ำแดง ที่ทางวัดได้จัดเตรียมไว้ให้พร้อมสรรพ หลังจากขอโชคลาภเสร็จแล้ว สามารถเดินจับจ่ายซื้อของกินของใช้กลับบ้านที่ตลาดต้องชม ซึ่งตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าของวัด

ต.บ้านใหญ่ อ.เมือง จ.นครนายก
โทร. 08-1384-8522, 0-3738-6166
เปิด ทุกวัน เวลา 06.00-18.00 น.

โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า

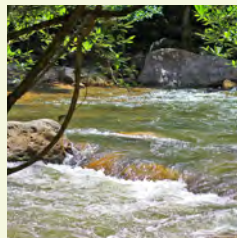
เป็นเขตทหารที่ยินดี
ต้อนรับประชาชนให้
เข้ามาสัมผัสวิถีแห่ง
ชายชาติทหาร โดย
มีกิจกรรมท่องเที่ยว

มากมาย ได้แก่ ศาลเจ้าพ่อขุนด่าน พิพิธภัณฑ์ จปร.
100 ปี ศาลางกลมประดิษฐานพระบรมรูปรัชกาล
ที่ 5 วัดชะโงก และกิจกรรมที่ทำหาย เช่น พายเรือ
เลื่อนข้ามลำน้ำ กระโดดหอสูง 34 ฟุต โรยตัวจาก
หน้าผาจำลอง หรือยิงปืนด้วยแสงเลเซอร์

๑๑ ต.พรมณี อ.เมือง จ.นครนายก

ติดต่อทำกิจกรรมล่วงหน้า โทร. ๐-๓73๑-3185

เปิดทุกวัน เวลา ๐8.๐๐-16.๐๐ น.

น้ำตกยอติธ ใกล้กรุงเทพฯ

วังตะไคร้ สาริกา
นางรอง คือชื่อน้ำตก
ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว
ทางธรรมชาติใกล้
กรุงเทพฯ มากที่สุด

น้ำตกน้อยใหญ่ไหลผ่านผาสูงลดหลั่นลงมาสู่
ชั้นหินธรรมชาติที่รองรับ กลายเป็นแอ่งน้ำ
ธรรมชาติให้สามารถสัมผัสสายน้ำใสไหลเย็นฉ่ำ
ท่ามกลางความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าอันเขียว
ข่มได้ตลอดทั้งปี

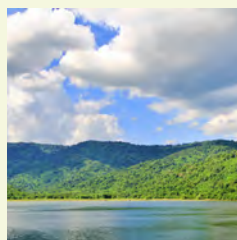
อุทยานพระพิฆเนศ

สักการะพระพิฆเนศ
เทพเจ้าแห่งความรู้
และศิลปะ ที่เกิด
จากแนวคิดของ
หลวงพ่อเนร หรือ
พระราชพิพัฒนโกศล

เจ้าอาวาสวัดศรีสุदारามวรวิหาร บางขุนนนท์
กรุงเทพฯ ที่ต้องการสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมโดยมี
พระพิฆเนศองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีความสูง
ถึง 15 เมตร พิพิธภัณฑ์พระพิฆเนศ 108 ปาง และ
พระบรมสารีริกธาตุจาก 9 ประเทศ ให้สักการะ
เพื่อความเป็นสิริมงคล

ต.สาริกา อ.เมือง จ.นครนายก

เปิด ทุกวัน เวลา ๐8.๐๐-18.๐๐ น.

อ่างเก็บน้ำห้วยปรือ

ด้วยเป็นเมืองแห่ง
สายน้ำ เลยมีสถานที่
ท่องเที่ยวที่มีความ
เกี่ยวข้องกับน้ำหลาย
แห่ง และอ่างเก็บน้ำ
ที่นี่ก็เป็นหนึ่งใน

แหล่งท่องเที่ยวที่อยากให้ลองแวะมาเที่ยวชม
แม้จะเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก แต่ก็มีทิวทัศน์
สวยงามตามธรรมชาติ มีน้ำตลอดปี และบริเวณ
รอบอ่างยังมีถนนลาดยาง สามารถปั่นจักรยาน
หรือเดินเล่นกินลมชมแสงแรกแห่งวันได้อย่าง
งดงามอีกด้วย

ต.เขาพระ อ.เมือง จ.นครนายก

"ฐานเลขเก้า" สะท้อนความมั่นคงในวิถีของประชาชนที่นับถือขนานปราชญ์
ช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนในชนบท และความยากจนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างมีนัย
ในทุกด้านของสังคมที่ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจ
บนพื้นฐานของความพอเพียงที่เชื่อมขนานปราชญ์ ช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตร
การอุปโภคบริโภค และการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ

เขื่อนขุนด่านปราการชล
“เขื่อนของพ่อ”

จุดเริ่มต้นของ 3 ดำ แห่งแดนภูพาน

ครั้งหนึ่งระหว่างการเสด็จฯ ออกเยี่ยมราษฎรภาคอีสาน นักข่าวต่างประเทศได้กราบทูลถามในหลวงรัชกาลที่ 9 ถึงเหตุผลที่ทรงพัฒนาชนบทเพราะต้องการต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ใช่หรือไม่ พระองค์รับสั่งกลับทันทีว่า สิ่งที่เราต้องสู้ด้วยไม่ใช่คอมมิวนิสต์ แต่เป็นความอดอยากหิวโหยของประชาชนต่างหาก

ด้วยต้องการบรรเทาความทุกข์ของประชาชน ในหลวงรัชกาลที่ 9 จึงโปรดฯ ให้สร้างพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการทำงานของพระองค์ในภาคอีสาน จะได้แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างทันท่วงที พร้อมกันนั้นยังโปรดฯ ให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นสถานที่ทดลองแนวพระราชดำริต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เช่น การสร้างอ่างเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง การหาข้าวพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ และอีกโครงการหนึ่งซึ่งถือเป็นไฮไลต์ของที่นี่ คือการเลี้ยงสัตว์โดยพระองค์ทรงพระราชทานแนวทางง่ายๆ ว่า ต้องแข็งแรง ทนทาน ต่อสภาพแวดล้อม เลี้ยงง่ายไม่ต้องลงทุนสูง ไม่เช่นนั้นหากมีอะไรผิดพลาด เกษตรกรจะกลายเป็นหนี้จนเป็นที่มาของตำนาน 3 ดำแห่งภูพาน ซึ่งประกอบด้วย ไก่ดำภูพาน สุกรภูพาน โคเนื้อภูพาน

สำหรับโคเนื้อภูพานนั้นปรับปรุงสายพันธุ์มาจากโคเทาจิมะ ซึ่งได้ชื่อเป็นพันธุ์ที่ดีที่สุดในโลก โดยสมาคมผู้เลี้ยงโคเมืองโซฮาก้า น้อมเกล้าฯ ถวายพันธุ์โคคู่หนึ่งแต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จากนั้นได้พระราชทานต่อให้กรมปศุสัตว์ทดลองผสมเทียม จนสามารถผลิตน้ำเชื้อได้ถึง 1,500 หลอด แล้วนำมาฉีดให้โคที่นี่ กลายเป็นโคเนื้อขอนแก่น ซึ่งทนทาน และมีไขมันแทรกในกล้ามเนื้อสูง ปัจจุบันเกษตรกรอีสานนิยมเลี้ยงกันแพร่หลาย เพราะต้นทุนไม่แพง ลูกก็ขายต่อได้ในราคาสูง แถมเนื้อก็อร่อย เป็นที่นิยมของคนทั่วประเทศ ส่วนสุกรภูพาน เดิมในหลวงโปรดฯ ให้ชาวบ้านเลี้ยงสุกรพันธุ์หมေးขาน ซึ่งได้พันธุ์มาจากประเทศจีน ภายหลังกรมปศุสัตว์ได้ศึกษาทดลองเพิ่มเติม โดยนำสายพันธุ์อื่นๆ ผสมด้วย เช่น พันธุ์พื้นเมืองพันธุ์ดริวคเจอร์ซี และพันธุ์แลนด์เรซ จนได้เป็นสุกรขนสีดำที่เลี้ยงง่าย โตเร็ว ทนทานต่อสิ่งแวดล้อม ลูกตก เลี้ยงลูกเก่ง และให้ปริมาณเนื้อแดงมากเมื่อนำไปขุน ขณะที่ไก่ดำภูพาน มีต้นกำเนิดจากไก่สายพันธุ์จีน ด้วยความที่เลี้ยงง่าย ต้นทุนต่ำ และยังให้ราคาที่ดีกว่าไก่พันธุ์พื้นเมือง กรมปศุสัตว์จึงเริ่มค้นคว้าวิจัยเรื่อยมาจนได้พันธุ์ไก่ที่ดำสนิท คือ ขนดำ หนังกดำ แข้งดำ เนื้อเทาดำ และกระดูกเทาดำ สามารถทนต่อโรคและสภาพอากาศร้อนได้ดีด้วย ที่สำคัญสารสีดำที่อยู่ในตัวไก่ แท้ที่จริงคือสารเมลานิน ซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ มีฤทธิ์ช่วยต่อต้านโรคมะเร็งและชะลอความแก่ จึงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคอย่างมาก

จากแนวทางการพัฒนาอย่างไม่หยุดหย่อนของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทำให้ความเป็นอยู่ของชาวอีสานดีขึ้น มีอาหาร มีรายได้ที่มั่นคง สามารถเลี้ยงครอบครัวจนพ้นจากสภาพความหิวโหยอดอยากดังที่พระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงตั้งพระทัยไว้ทุกประการ

โครงการพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานตามพระราชดำริ บ้านนาแก ต.ห้วยยาง อ.เมือง จ.สกลนคร

ครั้งหนึ่งในหลวงรัชกาลที่ 9 ของปวงชนชาวไทย เคยสอนวิชา
แห่งวิธีการดำรงอยู่อย่างพอเพียง ผักไว้ในห้องเรียนตาม
สถานที่ต่างๆ มากมายทั่วทุกภูมิภาค ศูนย์ศึกษาการพัฒนา
ภูพานตามพระราชดำริ เป็นอีกหนึ่งห้องเรียนที่ทรงพระราชทาน
ไว้ให้ชาวบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพดิน รวมถึงการขาดแคลนน้ำ
ในการทำเกษตรกรรม และเติมเต็มองค์ความรู้ให้ชาวบ้าน
ด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
ปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่ต้นแบบสำคัญในการจัดการทรัพยากร
ป่าและน้ำให้กับอีกหลายพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นต้นแบบในการ
หนุนเสริมการพัฒนาด้านเกษตรกรรมของภาคอีสาน จนเกิด
เป็นตำราวิชาเฉพาะ 19 บทเรียน โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับ
ตำนาน 3 ด้า ที่เป็นเคล็ดไม่ลับแห่งเทือกเขาภูพาน

Life and live

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านนานกเค้า ต.ห้วยยาง
อ.เมือง จ.สกลนคร
โทร. 0-4274-7458-9
เปิด วันจันทร์-ศุกร์
เวลา 08.30-16.30 น.

แหล่งท่องเที่ยวรอบโครงการ

1) **เรียนรู้ศาสตร์การจัดการป่าและพรรณไม้** เรียนรู้แนวคิดการจัดการป่าเพื่อการอนุรักษ์ โดยให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ “การปลูกป่า 3 อย่าง ได้ประโยชน์ 4 อย่าง” รวมไปถึงชนิดพรรณไม้ในพื้นที่ที่ถือเขาภูพานกว่า 300 ชนิด ผลผลิตจากป่า อาทิ เห็ดป่าที่กินได้และกินไม่ได้ 185 ชนิด และสมุนไพรในป่าภูพาน 260 กว่าชนิด

2) **เส้นทางศึกษาธรรมชาติ** ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นเส้นทางเรียนรู้ระบบนิเวศธรรมชาติภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานตามพระราชดำริ เพื่อเป็นพื้นที่ในการสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจเข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ภายในเส้นทางมีการจัดทำป้ายสื่อความหมายไว้ตามจุดต่างๆ

3) **นั่งรถรางชมพื้นที่แปลงเกษตรสาธิตและปศุสัตว์ 3 แห่ง** ภูพาน เรียนรู้ระบบเกษตรบนแนวคิดวิถีพอเพียงตามรอยพ่อ ชมการเพาะเลี้ยงหมูดำ ไก่ดำ และโคเนื้อ

4) **อ่างเก็บน้ำห้วยตาดไฮใหญ่** ชมความทัศนียภาพของอ่างเก็บน้ำ และเรียนรู้แนวคิดการจัดการระบบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรของชุมชน

ชุมชนบ้านหนองสำน จ.สกลนคร วิถีไททิว ภู-นา-ป่า-คราม

หากจะพูดถึงอีสานหลายคนคงคิดถึงความแห้งแล้ง ไร้สีสิ้นแห่งชีวิต แต่สำหรับชุมชนบ้านหนองสำน หมู่บ้านเล็กๆ บนเทือกเขาภูพาน กลับมีช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่ ได้ออกมาเผยความงามโดยเฉพาะหน้าฝน ก้าวเข้าสู่ฤดูกาลทำนา พื้นที่ป่าและท้องทุ่งเต็มไปด้วยความเขียวขจี จึงถือว่าเป็นช่วงเวลาของอีสานเขียวที่ชุ่มฉ่ำ วิถีไทบ้านของคนในชุมชนมีการกินอยู่ที่เรียบง่าย แต่มากด้วยมนต์เสน่ห์ ผสมผสานวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ด้วยกลิ่นอายของความเป็นท้องถิ่นของชาวอีสาน สื่อสารผ่านอาหารท้องถิ่นตามฤดูกาล ที่หาได้จากในป่า และหัวไร่ปลายนา อาทิ เห็ดหน่อไม้ พืชผักสวนครัว ลูกอ๊อด ปลา กุ้ง หอย เป็นต้น ลักษณะบ้านเรือน มีความเป็นเครือญาติ คนในชุมชนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนจะได้รับการต้อนรับการบายศรีสู่ขวัญจากผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับแขกผู้มาเยือน เสมือนเป็นลูกหลานคนในชุมชน

วิถีบ้าน REAL LIFE EXPERIENCE

การตั้งบ้านเรือนของคนในชุมชนมีลักษณะเป็นคุ่มบ้าน แต่ละหลังอยู่ไม่ห่างกันมากนัก ส่วนใหญ่เป็นเครือญาติกัน ถึงบางหลังมีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย แต่ก็ยังพบรูปแบบดั้งเดิมได้อยู่ คือ การยกพื้นบ้านให้สูง และใช้ไถ่บ้านเป็นพื้นที่เลี้ยงวัว แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่มีการสร้างคอกวัวแยกออกจากตัวบ้าน คนในชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา บางพื้นที่เริ่มทำไร่นาสวนผสม รวมถึงเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษและเริ่มหันมาเดินตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง

หนองส้านเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่ยังคงวิถีวัฒนธรรมแบบไทบ้านไว้อย่างเป็นเอกลักษณ์ ชุมชนมีการจัดที่พักโฮมสเตย์ให้นักท่องเที่ยวได้ลงมาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยมีการต้อนรับอย่างอบอุ่น อาทิ ไหว้พระในวัดโพธิ์ชัยหนองส้าน ชมทุ่งข้าวแบบเก่าซึ่งบางหลังมีอายุกว่าร้อยปี และชมการสานกระติบข้าวและหวดข้าว ลักษณะของกิจกรรมจึงไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับว่าในแต่ละวันชาวบ้านมีวิถีการดำเนินชีวิตอย่างไร ถือเป็นวิถีที่ไร้การปรุงแต่ง “Real life Experience”

วิถีนาและเมนูอาหารพื้นบ้าน

เป็นกิจกรรมเฉพาะช่วงฤดูทำนาเท่านั้น นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำนา ตั้งแต่กระบวนการถนอมกล้าข้าว การดำนา และรอชมผลผลิตในปีถัดไป หลังจากเสร็จจากการดำนาจะได้ร่วมเก็บหาวัตถุดิบที่ปลูกไว้ในพื้นที่แปลงนา อาทิ หน่อไม้ มะละกอ ผักสดๆ มาประกอบอาหารกินร่วมกัน เมนูเด็ดแห่งท้องทุ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้ลิ้มลองคือ แกงหน่อไม้ ส้มตำปลาอย่าง และข้าวเหนียว ปัจจุบันชาวบ้านบางส่วนน้อมนำแนวคิดศาสตร์พระราชามาปรับใช้ในการทำเกษตรมากขึ้น โดยเฉพาะการทำไร่นาสวนผสมผสานเป็นการแบ่งพื้นที่ในการเพาะปลูกพืชเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด

ชุมชนบ้านหนองสำน
ติดต่อชุมชนท่องเที่ยวบ้านหนองสำน
BAN NONGSAN
28 ม.11 ต.โคกภู เทศบาลนครสกลนคร
อ.ภูพาน จ.สกลนคร
โทร. 09-8476-3184
WWW.FACEBOOK.COM/
BANNONGSAN /

→ SAKON NAKORN

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

ชุมชนภูไทบ้านโนนหอม
อ.เมือง จ.สกลนคร
โทร. 08-6857-2838

หมู่บ้านท่าแร่
อ.เมือง จ.สกลนคร
โทร. 0-4275-1090, 0-4271-1272

วิถีป่า

ชาวบ้านในหมู่บ้านหนองสำนในอดีต มีความผูกพันและต้องพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติป่าในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน ในแง่ของแหล่งอาหารและพื้นที่เลี้ยงสัตว์ อีกหนึ่งกิจกรรมตามฤดูกาลที่น่าสนใจคือ การเข้าป่าเก็บเห็ด เรียนรู้ระบบนิเวศป่า ฟังเรื่องราวจากความทรงจำเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของพื้นที่ป่าเทือกเขาภูพาน ซึ่งอดีตเคยเป็นสมรภูมิการต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ช่วงหน้าฝนสภาพป่าเต็งรังภูพานจะเขียวขจี ถูกแซมสีน้ำตาลด้วยดอกไม้ป่านานาชนิด ภายในเส้นทางมีลานหินและลักษณะหินที่มีรูปร่างแปลกตา

วิถีคราม (ผ้าย้อมครามและการทอผ้าฝ้าย)

ถือเป็นอีกหนึ่งความดำที่ซ่อนอยู่ในวิถีชุมชนหนองสำน และอีกหลายหมู่บ้านในแถบเทือกเขาภูพาน คราม (Indigo) เป็นพืชตระกูลถั่ว คนสมัยก่อนนิยมปลูกไว้ตามหัวไร่ปลายนา เมื่ออายุครบ 3 เดือนโดยประมาณ จะเก็บเกี่ยวต้นและใบมาแช่น้ำ 1 คืน แล้วนำไปหมักกับปูนขาว เพื่อให้สีครามจับกับเนื้อปูน การผสมเนื้อครามสำหรับย้อมในแต่ละพื้นที่ จะมีสูตรที่แตกต่างกันไปตามภูมิปัญญาของแต่ละที่ แต่ที่ขาดไม่ได้คือน้ำต่างจากถ่าน และน้ำมะขามเปียก ก่อนนำผ้าไปย้อมการมัดผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายต่างๆ ถือเป็นความสร้างสรรค์ของกิจกรรม เพราะเมื่อล้างออกมาแล้วจะได้สีลปะแบบไหนก็ต้องมารอลุ้นอีกที ระหว่างการย้อมครามให้มือสัมผัสกับเนื้อผ้าโดยตรง จะทำให้สีติดผ้าได้ดียิ่งขึ้น ที่บ้านหนองสำนนิยมย้อมครามกันตามบ้าน และนำผ้ามาฝากขายที่กลุ่มภูคราม และมีการเชื่อมโยงกิจกรรมกับกลุ่มไทเท่งภูผ้าคราม ซึ่งเป็นหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อเรียนรู้การทอผ้าฝ้ายตั้งแต่กระบวนการอ้าวฝ้าย หรือ หีบฝ้าย การติดฝ้าย ไปจนถึงการทอ ผ้าฝ้ายย้อมครามจึงถือเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน ของดีที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านหนองสำน

สถานที่ที่ชวนน่าสนใจ จ.สกลนคร

อาสนวิหารอัครเทวดา มีคาเอลท่าแร่ หมู่บ้านท่าแร่

โบสถ์คริสต์ที่มีความสวยงามทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ รูปทรงคล้ายเรือใหญ่ ตั้งอยู่ในชุมชน

คริสต์เก่าแก่ที่อพยพมาจากเวียดนามที่มีอายุเกือบร้อยปี นอกจากบ้านเรือนที่มีความสวยงามด้วยสถาปัตยกรรมที่มีกลิ่นอายของฝรั่งเศสและเวียดนาม ใช้เป็นสถานที่ในการปฏิบัติพิธีกรรมสำคัญทางศาสนาคริสต์ เพราะเป็นหมู่บ้านที่นับถือศาสนาคริสต์ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีเทศกาลแห่ดาว ประเพณี UNSEEN ของเมืองไทย ซึ่งจะจัดในช่วงคริสมาสต์ของทุกปี

ท่าแร่ ต. ท่าแร่ อ. เมือง จ. สกลนคร

เขื่อนน้ำพุง

นอกจากผลิตกระแสไฟฟ้า แจกจ่ายให้ประชาชนในเขตจังหวัดสกลนคร และนครพนมแล้วบริเวณ

รอบเขื่อนขนาดเล็กแห่งนี้ ยังมีวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม ร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่ และมีขุนเขาเรียงรายอยู่โดยรอบ ด้วยบรรยากาศที่เงียบสงบสวยงาม เขื่อนน้ำพุงจึงเป็นสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางพักผ่อน

อ.กุดบาก จ.สกลนคร

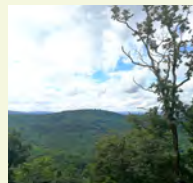

วัดป่าภูกัดตติรवास

หรือวัดป่าบ้านหนองผือ เป็นวัดที่สำคัญมากในสายวัดป่าก็มีภูฐานตั้งอยู่บนเทือกเขาภูพาน สิ่งสำคัญในวัดคือ กุฏิท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัต

ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตร พ.ศ.2521 และได้จดทะเบียนขึ้นกับกรมศิลปากรเป็นโบราณสถาน เมื่อพ.ศ.2522

ต.นาใน อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร
เปิดเวลา 06.00–18.00 น.

วัดถ้ำขาม

ชาวบ้านมักเรียกว่าภูคำขาม เพราะตั้งอยู่บนภูขาม ซึ่งเป็นเขาลูกหนึ่งบนเทือกเขาภูพาน วัดนี้เป็นที่ตั้ง

ของสำนักสงฆ์ ซึ่งตั้งขึ้นโดย อาจารย์ฝั้น อาจารย์และหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ใช้ฝึกวิปัสสนาบำเพ็ญเพียร ลานหินบนยอดเขาซึ่งมีทิวทัศน์งดงามแวดล้อมด้วยธรรมชาติ มองเห็นเทือกเขาภูพานในมุมกว้าง

14 ต.ไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร
เปิดเวลา 06.00–18.00 น.

รักวัว
รักหญ้า

กินหัววัว
หัววัว

ชอบคน
ชอบอาชีพ
คนไหน = วัว

↑
วัวที่มีเนื้อ
ดีที่สุดอันดับ
TOP 3 ของโลก
ไทยมี

ทุกคน
ทุกคน
รักวัว
รักหญ้า
รักหัววัว

คุณหมอ
สัตวแพทย์
ช่วยสอน
อย่าง
เต็มหัวใจ

มาที่นี่แล้วสัมผัสได้
ถึงความรักของทุกคน
ถึงความรักที่มอบให้
งานที่เรารัก
16

บทพิสูจน์ของ ‘คนกับป่า’

ใครที่คิดว่าคนอยู่ร่วมกับป่าไม่ได้ คงต้องเปลี่ยนความคิดเสียใหม่ หากได้สัมผัสกับโครงการพัฒนาป่าไม้ ภูหินร่องกล้า ซึ่งน้อมนำแนวพระราชดำริเรื่องคนกับป่าของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2552

เมื่อประมาณ 30 ปีก่อน ขณะที่ประเทศไทยกำลังตกอยู่ภายใต้กระแส การตีบคลานของลัทธิคอมมิวนิสต์ ภูหินร่องกล้าคือสมรภูมิสำคัญในฐานะจุดยุทธศาสตร์ซึ่งเชื่อมต่อพื้นที่ถึง 3 จังหวัด คือ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อีกทั้งด้วยสภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน เต็มไปด้วยป่ารกชัฏ ทำให้กลุ่มผู้ก่อการยึดพื้นที่นี้เป็นฐานบัญชาการ ภายหลังเหตุการณ์คลี่คลายลง รัฐบาลในขณะนั้นประกาศใช้นโยบายการเมืองนำการทหาร ผู้ก่อการจำนวนมากตัดสินใจออกจากป่าเพื่อมาเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย สมรภูมิรบภูหินร่องกล้าจึงกลายเป็นอดีต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งกำกับดูแลเรื่องป่าไม้อยู่ จึงประกาศให้พื้นที่เป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 48 ของไทย

ทว่าถึงสถานการณ์บ้านเมืองจะสงบ แต่ปัญหาที่ภูหินร่องกล้ากลับยังไม่หมดไป เพราะชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงนี้เป็นชาวม้ง ยังชีพด้วยการปลูกฝิ่นกับกะหล่ำปลี จึงมักจะเข้าไปบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่าอยู่เสมอ สร้างความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก บางครั้งลุกลามจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน ซึ่งแม้จะไม่รุนแรงเมื่อเทียบกับสมัยก่อน แต่ก็เป็้นโจทย์สำคัญที่ทางการต้องเร่งดำเนินการแก้ไข

ด้วยเหตุนี้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้หยิบยกแนวทางพระราชดำริมาเป็นฐานเพื่อแก้ไขปัญหา โดยสนับสนุนให้ชาวบ้านเปลี่ยนมาปลูกพืชที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ ทดแทนภูเขาหัวโล้นที่ถูกบุกรุกบนยอดดอย อย่าง กาแฟอราบิก้า และสตรอว์เบอร์รี พันธุ์พระราชทาน 80 เพื่อนำไปจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวที่มาชมความงามของทุ่งดอกกระดาดและดอกนางพญาเสือโคร่ง ขณะเดียวกันก็ยังปลูกฝังแนวคิดเรื่องป่าไม้ สอนให้รู้จักวิธีดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการทำแนวป้องกันไฟป่า การดูแลพันธุ์พืชสัตว์ป่า การดูแลแหล่งน้ำธรรมชาติ ฯลฯ ส่งผลให้ภูหินร่องกล้ากลับมาอุดมสมบูรณ์ในระยะเวลาไม่นาน

และนี่คือเป็นบทพิสูจน์ว่า คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ หากมีกระบวนการจัดการที่เหมาะสม ดังเช่นพระราชดำรินัยยั่งยืนของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ทรงพระราชทานให้ชาวไทยยึดถือปฏิบัติมาตลอด 70 ปี

โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

แต่เดิมพื้นที่บนเทือกเขาตะเข็บชายแดนแห่งนี้ เป็นพื้นที่ ยุทธศาสตร์มีการสู้รบและเป็นฐานที่มั่นของคอมมิวนิสต์ ภายหลังจากที่รัฐบาลใช้นโยบายการเมืองนำการทหาร ยุติสถานการณ์แล้ว ทำให้ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งได้เข้ามาอพยพ เป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มี ชาวไทยภูเขาอยู่อาศัยจำนวนมากรอบแนวเขตอุทยานฯ ซึ่งมีแนวโน้มของการบุกรุกป่า ทำลายทรัพยากรเพื่อยังชีพ ด้วยความไม่รู้เพิ่มขึ้น

โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก จ.เพชรบูรณ์ และ จ.เลย จึงกำเนิดขึ้น เพื่อ ปฏิบัติงานโครงการตามแนวพระราชดำริด้านงานพัฒนา ป่าไม้ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในปี พ.ศ.2552 โดยส่งเสริม ให้ชาวไทยภูเขาเผ่าม้งที่บ้านใหม่ร่องกล้า หมู่ที่ 10 ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย ได้ปรับเปลี่ยนอาชีพจากเดิมมีการปลูกฝิ่นและ ไร่กะหล่ำปลี ที่ใช้สารเคมีมากมายทำให้ดินเสีย หันมาปลูก สตรอว์เบอร์รี พันธุ์พระราชทาน 80 และกาแฟอาราบิก้า เพิ่มอาชีพสร้างรายได้ เริ่มแรกมีเพียง 3 ไร่ โดยมีแปลงสาธิต

ในโครงการฯ ก่อนจากนั้นชาวบ้านก็นำไป ปลูกในพื้นที่ของตน ตอนนี้มีชาวเขา เผ่าม้งมาช่วยงานในโครงการทั้งสิ้น 17 ครอบครัว และได้้นำการปลูก สตรอว์เบอร์รี และกาแฟอาราบิก้า ไปปลูกไม่ต่ำกว่า 30 ไร่แล้ว

หนึ่งในความภาคภูมิใจของโครงการฯ คือการเพาะปลูกกาแฟอาราบิก้าได้ต้นสน

เป็นที่แรกและที่เดียวในประเทศไทย แต่เดิมคนส่วนใหญ่เข้าใจว่าได้ต้นสนเป็นพื้นที่ๆ ปลูกระไรก็ไม่ขึ้น แต่เมื่อได้ทำการทดลองปลูกแล้ว กลับได้รับผลผลิตที่ดีแม้ช่วงแรกจะประสบปัญหาบ้าง เจ้าหน้าที่ก็มีได้ทดลองหาวิธีลองผิดลองถูกจนสำเร็จ และให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ว่า กาแฟสามารถขึ้นได้ทุกที่ โดยไม่จำเป็นต้องถางป่า ถ้ามีความสูงเพียงพอ มีความเย็นเพียงพอ เมื่อกาแฟออกผลสามารถเก็บเมล็ด แปรรูปและขายได้ในราคาแพงคุ้มค่ากว่า

เมื่อชาวบ้านได้เห็นแนวทางการปฏิบัติที่เป็นจริงได้ จึงเกิดความมั่นใจและลงมือปฏิบัติ เกิดผลลัพธ์ที่ดีสามารถขายผลผลิตได้ในราคาดีกว่าเดิม ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่จะเป็นชาวม้ง ไม่ว่าจะพรวนดิน รดน้ำ เตรียมต้นอ่อน เก็บเมล็ดและการแปรรูปกาแฟเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากกาแฟ ที่เราจะเห็นอีกอย่างคือการปลูกชาอัสสัม ซึ่งเริ่มนำมาทดลอง ปลูกในระยะแรก หากได้ผลดีก็จะให้ชาวบ้านปลูกเป็นอาชีพต่อไป สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการนำแนวพระราชดำริมาปฏิบัติให้เกิดผลทางรูปธรรมที่ชัดเจน เรียกว่าการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

และอีกหนึ่งไฮไลต์ของที่นี่คือทุ่งดอกกระดาสที่จะเริ่มบานช่วงปลายปี ซึ่งเป็นฤดูท่องเที่ยว อากาศเย็นสบาย มีจุดชมวิวยาวงามตามแนวหินผา 6 จุดสำคัญ ได้แก่ผาไททานิก ผาผบรัก ผาบอกรัก ผาคุรัก ผารักยืนยง และผาสลัดรัก สามารถจิบกาแฟปลอดสารเคมีฝีมือชาวม้งท่ามกลางผืนป่าเขียวชอุ่ม นอกจากนี้ในช่วงฤดูหนาว ที่นี่ยังเป็นจุดชมดอกนางพญาเสือโคร่งหรือซากุระเมืองไทยที่สวยงามอีกจุดหนึ่งของเมืองไทย

โครงการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ ภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก
บ.10 บ้านร่องกล้า ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย จ.พิษณุโลก
อช.ภูหินร่องกล้า
โทร. 08-1596-5977
ฤดูท่องเที่ยว : เดือนมกราคม-กุมภาพันธ์

บ้านเข็กน้อย จ.เพชรบูรณ์ เที่ยวปีใหม่ม้ง สัมผัสประเพณีโบราณที่มีมากกว่า 100 ปี

หากพูดถึงหมู่บ้านม้ง ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในเมืองไทย ต้องยกให้บ้านเข็กน้อย ปัจจุบันมีเกือบ 14,000 คน อาศัยอยู่ใน 12 หมู่บ้าน ส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกพืชไร่ตามแนวภูเขา บางคนก็เข้าไปทำงานในเมืองไปเรียนหนังสือ เมื่อทุกคนต่างแยกย้ายไปจากบ้านทางไกลญาติพี่น้อง มีเพียงประเพณีเดียว คือ ปีใหม่ม้ง ที่จะพาชาวม้งทุกคนจากทุกหมู่บ้าน ให้กลับมาพร้อมหน้าพร้อมตากันอีกครั้ง

งานฉลองวันขึ้นปีใหม่ของชาวเขาเผ่าม้ง จะเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม-มกราคมของทุกปี ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะจัดงานไม่ตรงกัน ส่วนใหญ่จะเริ่มที่ วันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 1 จัดนาน 7-9 วัน ยิ่งจัดงานได้นานถึง 9 วัน จะเป็นที่ประทับใจของชาวม้งมาก เพราะถือเป็นประเพณีเก่าแก่ ที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นมากกว่า 100 ปี

ปีใหม่ม้งของแต่ละหมู่บ้าน ขึ้นอยู่กับการเก็บเกี่ยวข้าว เป็นสำคัญ เมื่อเกี่ยวข้าวเสร็จเรียบร้อย ช่วงต้นเดือนธันวาคม ชาวม้งจะเตรียมตัวฉลองวันขึ้นปีใหม ผู้หญิงจะเตรียมตัดเย็บเสื้อผ้าให้สมาชิกในครอบครัว คนละ 2-3 ชุด ผู้ชายจะเตรียมพินไวสำหรับหุงต้ม เอาหมูที่เลี้ยงไว้เตรียมสำหรับทำอาหารเลี้ยงญาติพี่น้อง ส่วนกรรมการของหมู่บ้านจะฝึกหนุ่มสาวให้พอรำ เพื่อแสดงในงานฉลองปีใหม่ม้งทุกคืน

วันแรกชาวม้งจะเริ่มหยุดทำงานและสวมเสื้อผ้าชุดใหม่ โดยเฉพาะหนุ่มสาวจะแต่งตัวเต็มที่ใส่เครื่องเงินแพรวพราว ในงานมีการเล่นหลายอย่าง เช่น ขนวัว เล่นลูกข่าง เป่าแคน ยิ่งหน้าไม้ แต่การเล่นโยนลูกช่วงของหนุ่มสาวจะสำคัญที่สุด เพราะเหมือนเป็นการหาคู่

โดยหญิงสาวจะนำผ้าสีดำมาเย็บเป็นลูกช่วงขนาดเท่ากำปั้น ใช้เศษผ้ายัดไส้ แล้วนำไปฝากเพื่อนหญิง เพื่อนำไปมอบให้แก่ชายหนุ่มที่ตนสนใจ เมื่อชายหนุ่มได้รับก็จะเดินค้นหาหญิงสาวที่เป็นเจ้าของ เมื่อเจอแล้วก็จะจับคู่โยนลูกช่วงเล่นกัน โดยเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวสามารถเกี่ยวพาราสีในที่สาธารณะได้ ถ้าคู่ใดไม่พอใจกัน จะแกล้งทำหล่นบ้าง แกล้งโยนไม่ให้รับได้บ้าง แต่ถ้าถูกใจกันก็จะนัดหมายกันมาเที่ยวงานตอนกลางคืน

เมื่อจัดงานได้ 3 วัน ผู้อาวุโสของแต่ละแซ่สกุลจะประกอบพิธีบูชา ผีป่า ผีป่า ผีบ้าน บรรพบุรุษ ที่ให้ความคุ้มครองดูแลครอบครัวและผลผลิตที่ได้ในรอบปี เพื่อความเป็นสิริมงคล หลังจากจบงานฉลองมีหลายคู่ที่แต่งงานกัน หรือไปใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงาน คนอื่นๆ ก็จะแยกย้ายกลับไปทำงานตามที่ตั้งๆ เหมือนเดิม เพื่อจะรอให้เทศกาลปีใหม่ม้งวนกลับมาอีกครั้ง เป็นแบบนี้มานับร้อยปีไม่เคยเปลี่ยนแปลง

**เทศกาลปีใหม่ม้งตำบลเข็กน้อย ประจำปี 2561 จะตรงกับวันที่ 18 -26 ธันวาคม พ.ศ.2560

สอบถามรายละเอียด
การท่องเที่ยวประเพณีปีใหม่ม้ง
องค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย
หมู่ที่ 4 ต.เข็กน้อย อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์
โทร. 0-5692-5575-6 คุณนาเรศรัตน์

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

หมู่บ้านร่องกล้า
อ.นครไทย จ.พิษณุโลก
โทร. 09-8417-1782

ชุมชนเนินมะปราง
อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก
โทร. 08-5400-1727

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

วัดผาช่อนแก้ว

สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพระราชากุศลเนื่องในวโรกาสที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ครองราชย์ครบ 60 ปี ความโดดเด่นอลังการที่ไม่เหมือนใคร นอกจากทิวทัศน์สวยๆ ของทะเลภูเขาารายรอบ ผสมกับทะเลหมอกสีขาว ก็คือสีสนัที่สดใส อันเกิดจากการนำกระเบื้องสีถ้วยชามเบญจรงค์มุกถูกปิดแก้วแหวนเงินทอง สิ่งมีค่าต่างๆ ตลอดจนเซรามิกหลากสีสนั มาประดับประดาตกแต่งเป็นลวดลายที่สวยงาม โดยเฉพาะช่วงเวลาเย็นทั่วทั้งบริเวณวัดจะสะท้อนแสงระยิบระยับ

จรม. 7 บ้านทางแดง ต.แคมปัส อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์
เปิด เวลา 08.00-17.00 น.

พระตำหนักเขาค้อ

เป็นจุดสูงสุดของ
อำเภอเขาค้อ
รอบพระตำหนัก
จะปลูกดอกไม้สีส้ม
สวยงามโดยเฉพาะ

ดอกกุหลาบดอกใหญ่ๆ หลากสีที่บานสวยรับ
อากาศหนาว บนพระตำหนักเขาค้อ มีจุดชมวิวที่
สวยงาม มีดอกไม้เมืองหนาวสีสันสดใสให้ถ่ายรูป
มากมาย โดยเฉพาะทิวสนที่เรียงรายกันไล่ระดับ
ตามไหล่เขา มองดูแล้วสวยงามจับตา

ยอดเขาย่า อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์
เปิด เวลา 06.00–18.00 น.

ทุ่งแสลงหลวง

มีข้อสันนิษฐานว่า
ชื่อนี้น่าจะมาจากชื่อ
พันธุ์ไม้ชนิดหนึ่ง ซึ่ง
เป็นไม้ยืนต้นขนาด
ใหญ่ มีผลสุกสีแดง

คือ ต้นแสลงใจ ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากในทุ่ง
หญ้าแห่งนี้ และด้วยสภาพภูมิประเทศที่เป็น
เนินสูงๆ ต่ำๆ มีป่าหลายชนิดและสัตว์ป่าชุกชุม
จึงตั้งชื่อว่าทุ่งแสลงหลวง ให้สมกับเป็นพื้นที่
ที่รวบรวมความหลากหลายของธรรมชาติไว้

ม. ๑ ต.บ้านแยง อ.นครไทย จ.พิษณุโลก
โทร. ๐-5526-801๙

ภูทับเบิก

ภูทับเบิก เป็นยอดเขา
ที่สูงที่สุดในจังหวัด
เพชรบูรณ์ มีความสูง
จากระดับน้ำทะเล
ประมาณ 1,768 เมตร

และเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง
ซึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก มีอาชีพ
ทำการเกษตรแบบขั้นบันไดตามเชิงเขา ภูทับเบิก
มีอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี ในช่วงหน้าฝน
ยังมีไร่กะหล่ำปลีที่สวยงาม ส่วนหน้าหนาวก็มี
ดอกนางพญาเสือโคร่งสีชมพูบานเต็มพื้นที่

ภูทับเบิก ต.วังบาล อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์
สอบถามรายละเอียดได้ที่
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวภูทับเบิก
โทร. ๐8-5733-๙737

อุทยานแห่งชาติ ภูหินร่องกล้า

กินพื้นที่ 3 จังหวัด
ได้แก่ พิษณุโลก
เพชรบูรณ์ และ เลย
นอกจากสภาพ

ภูมิประเทศ ที่เป็น

ภูเขาสลับซับซ้อน มีผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์แล้ว
ยังมีความมหัศจรรย์ทางธรณีวิทยาที่เกิดจาก
การเคลื่อนและยกตัวของแผ่นเปลือกโลก ทำให้
เกิดแหล่งท่องเที่ยวแปลกตาทางธรรมชาติ
ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่าง ลานหินปุ่ม
ผาจุรงและลานหินแตกที่ปกคลุมไปด้วยมอส
ไลเคน ตะไคร้ เฟิร์น และกล้วยไม้ชนิดต่างๆ

๖ อ.นครไทย จ.พิษณุโลก

"วิชาธรรมศาสตร์ภาคี"

ศาสตราจารย์ ดร. วิชา
จากตำราของพ่อ

'ภูนิรร่องกล้า' ในอดีตเคยเป็นพื้นที่
สู้รบระหว่างรัฐบาลและฝ่ายต่อต้านที่เข้า
บริเวณนี้ในสมัยกลางเผยแพร่สิทธิ
ต่อมาเมื่อสิ้นสุดแล้วจากเหตุการณ์ทาง
การเมืองสงบลงราวปี 2525 ได้มีการ
จัดถนนผ่านใจกลางภูนิรร่องกล้า และ
จัดตั้งเป็นอนุสาวรีย์แห่งชาติ ถนนกลายเป็น
ถนนที่ทอดยาวให้ชื่อที่มีชื่อเสียงจากตาม
มาของมา [ภูนิรร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อ
3 จังหวัด พิษณุโลก เพชรบูรณ์
และ นครสวรรค์]
191,875 ไร่

ในหลวง ร.9 ทรงพระราชทาน
โครงการพระราชดำริ 6 พันไร่ และรักษา
พื้นที่ป่าไว้ตั้งแต่ปี 2552
- เดิมทีกับป่า อยู่ร่วมกันได้
ด้วยธรรมชาติที่
- 'ถ้าคนอยู่ได้ ป่าก็อยู่ได้'
ในเขมรอาชีพ เขาก็รักษาป่า
ไม่ทำลายป่า"

ในหลวง ร.๙ ทรงเห็นปัญหของ
ชาวไทขมุทที่ท้องใต้รับทราบพัฒนา
คุณเทพชัชวาลย์ ทรงสั่งเสวยมาให้ชาวขมุ
เปลี่ยนอาชีพจากเดิมที่ปลูกฝิ่น
และไร่กัญชา ให้มาปลูกกาแฟ
พันธุ์อาราบิก้า เพิ่มอาชีพ เพิ่มรายได้

← เมล็ดกาแฟ
อาราบิก้า
จากภูมิลำเนา
ของภรรยา
ของแม่

ดูกับ 'แม่ขอย' ชาวขมุ
(ทุกวันนี้ทำร้านอาหารอยู่ที่
วัดถนนพื้งพริก)

“ทำไมชาวขมุถึงรักในหลวง?”

“เพราะในหลวงรักเรา เราจึง
ปลอดภัยและมีความสุข สมัยก่อนชาวขมุ
ปลูกฝิ่น ในหลวงเสด็จมาบอกชาวขมุว่า
อย่าปลูกฝิ่นเลย ไม้ดีหรอก เป็นพืช
ปลูกแล้วปลูกผลไม่ดีกว่า มีประโยชน์
ได้รายได้ดีจริง ชาวขมุเชื่อในหลวง

“ทุกวันนี้ชาวขมุและชาวไทขมุ
มีความสุข มีทุกอย่างก็เพราะในหลวง”

นอสาชอรัสตว์น้ำของในหลวงรัชกาลที่ ๙

สัตว์น้ำตัวเล็กๆ ก็เหมือนกับเด็ก หากไม่มีการดูแลที่ดี โอกาสที่จะเจริญเติบโตเป็นแหล่งโปรตีนที่ดี ก็คงลำบาก ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงเข้าใจเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงเป็นสาเหตุว่าทำไมถึงโปรดฯ ให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2524

เรื่องเริ่มขึ้นเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรในพื้นที่ชายฝั่งทะเลและหมู่เกาะต่างๆ ทรงพบว่าทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งถูกทำลายอย่างหนัก สัตว์น้ำถูกจับขายจนขยายพันธุ์ไม่ทัน ทำให้ปริมาณลดลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่ออาชีพประมงโดยตรง นอกจากนี้ในพื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งถือเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเจริญพันธุ์ของสัตว์น้ำนานาชนิด และยังเป็นแนวป้องกันชายฝั่งที่สำคัญ ก็ประสบปัญหาน้ำทะเลเอ่อล้นจนท่วม บางแห่งก็ถูกบุกรุกจนกลายเป็นป่าเสื่อมโทรม ต้องหามาตรการวิธีป้องกันและอนุรักษ์พื้นที่ชายฝั่งและป่าชายเลนโดยเร่งด่วน

ภารกิจสำคัญที่พระองค์ทรงรับสั่งให้ทำที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ มีตั้งแต่การทดลองเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดต่างๆ ในน้ำกร่อย เช่น ปลาเกะพงขาว และหอยนางรม ซึ่งถือเป็นสัตว์ชนิดใหม่ที่ชาวบ้านไม่เคยเลี้ยงมาก่อน รวมทั้งยังโปรดฯ ให้อนุรักษ์และขยายพันธุ์ไม้โกงกาง ซึ่งเป็นไม้ชายเลนที่เพาะพันธุ์ได้ยากมาก ต้องอาศัยระบบการขึ้นลงของน้ำทะเลช่วยในการเติบโต เพราะหากขยายพันธุ์ไม้โกงกางได้สำเร็จแล้ว ก็สามารถจัดระบบนิเวศได้เหมาะสมสำหรับบารอนอนุบาลสัตว์น้ำเช่นกัน

แม้ในหลวงรัชกาลที่ 9 จะไม่ได้เสด็จฯ มาที่อ่าวคุ้งกระเบนอีกเลย แต่ก็ไม่เคยละทิ้ง ยังคงเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวและการทำงานของเจ้าหน้าที่เสมอ เพราะทรงถือว่าศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกแห่ง เปรียบเสมือนบ้านหลังที่ 2 ที่ทรงตั้งใจจะเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตสำหรับประชาชนที่สนใจเรียนรู้และต้องการแนวทางเพื่อนำไปปรับใช้และประยุกต์ในพื้นที่ของตนเอง

ที่นี่จึงเปรียบเสมือนโรงเรียนอนุบาลป่าชายเลนของพระองค์ ที่มีแนวคิดการพัฒนาแบบครบวงจร คือ อนุรักษ์ ขยายพันธุ์ และต่อยอด ส่งผลให้ชีวิตของคนคุ้งกระเบน และพื้นที่โดยรอบเปลี่ยนแปลงไป ทั้งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีอาหารการกิน มีอาชีพที่สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ ที่สำคัญกว่านั้นคือ ทรัพยากรธรรมชาติชายฝั่งที่ฟื้นคืนกลับมา รวมไปถึงป่าชายเลน ที่ทรงย้ำให้ทุกคนหวงแหน เพื่อต่อชีวิตสัตว์น้ำตัวเล็กๆ ทั้ง กุ้ง หอย ปู ปลา ให้มีโอกาสเติบโตต่อไป

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์เปรียบเสมือนผู้ที่อนุบาลสังคมไทย ผ่านโครงการพระราชดำริต่างๆ มากมาย และสิ่งที่พระองค์ให้ความสำคัญยิ่งกว่า ก็คือการพัฒนาคนให้มีความคิดที่เข้มแข็ง สามารถยืนหยัดด้วยตนเอง ดังเช่นโครงการอ่าวคุ้งกระเบนในวันนี้ ที่ยังคงเดินหน้าต่อไป

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

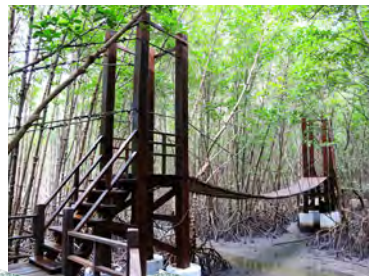
“ศูนย์ศึกษา ไม่ใช่วิทยาลัย ไม่ใช่โรงเรียน แต่เป็นสถานที่
แห่งหนึ่ง ที่คนทุกระดับสามารถที่จะมาดู ”

“...เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ ที่จะมาดูอะไร มีวิชาการใด
ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นอกจากนี้ไปดูศูนย์ศึกษา
ไปพักผ่อนหย่อนใจก็ได้ เพราะทำงานมาเครียดก็ไป
เที่ยวศูนย์ เหมือนไปเที่ยวสวนสาธารณะก็ได้”

พระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9

วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ.2531

นอกจากศูนย์ศึกษาพัฒนาการอ่าวคุ้งกระเบน ที่ให้ความรู้
ความเข้าใจในด้านทรัพยากรชายฝั่งทะเลได้อย่างชัดเจนแล้ว
อยากจะชักชวนทุกคนไปเดินเล่นที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่า
ชายเลนคุ้งกระเบนที่อยู่ใกล้กัน เพราะที่นั่นเปรียบเสมือน
พิพิธภัณฑ์ที่บอกเล่าเรื่องราวของธรรมชาติให้เห็นกับตา

คุนปูแสม

อย่าลืมแวะไปทักทาย คุนปูแสมที่ยืนต้นยาวนานมาถึง 100 ปี

ศาลาชมวิว

ศาลาที่ยื่นออกไปในอ่าว สามารถมองเห็นแนวป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ ทอดตัวยาวขนานไปกับผืนน้ำเป็นแนวโดยรอบอย่างสวยงาม และยังมีวิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีอาชีพทำประมงชายฝั่งขนาดเล็กที่ให้ได้เห็น

หอดูเรือนยอดไม้

ออกกำลังแล้วเดินขึ้นหอดูเรือนยอดไม้ ที่ไม่สูงเกินเหนื่อย ประมาณ 15 เมตรเท่านั้น มีบันไดเวียนสำหรับขึ้นลง มีจุดพักในแต่ละชั้น ชั้นบนสุดเป็นระเบียงห้าเหลี่ยม สำหรับนั่งชมวิวอ่าวคุ้งกระเบนและวิวป่าชายเลนจากมุมสูง ถ้าตาดีอาจจะได้เห็นนกที่อาศัยอยู่ในแถบอ่าวคุ้งกระเบน ซึ่งมากกว่า 120 ชนิด

กิจกรรมพายเรือคายัค

พายเรือคายัคลัดเลาะเข้าไปในป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ เส้นทางคดเคี้ยว แต่ร่มรื่นและสวยงาม มีสัตว์น้ำหลากหลาย รวมทั้งฝูงนกชนิดต่างๆ ด้วย

อนุสรณ์หมุด จ้าวแห่งคุ้งกระเบน

หมุด หรือพะยูน แต่เดิมเคยพบได้ที่อ่าวคุ้งกระเบนเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันได้สูญพันธุ์และกลายเป็นตำนานแห่งอ่าวคุ้งกระเบนเพราะคนที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีลงมาถึงจะเกิดที่จันทบุรี ก็ไม่มีโอกาสได้เห็น ทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จึงได้จัดทำอนุสรณ์หมุด เอาไว้เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชม

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ต.คลองขุด อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี

เปิด เวลา 08.30-16.30 น.

โทร. 0-3943-3216-8

บนสะพานไม้ที่ทอดยาวเข้าไปในดงป่าชายเลนของอ่าวที่มีรูปร่างเหมือนปลากระเบน ป่าชายเลนคุ้งกระเบน ถือว่ามีความอุดมสมบูรณ์และสวยงามมากที่สุดแห่งหนึ่ง สะพานเดินศึกษาธรรมชาติ ระยะทาง 1.6 กิโลเมตร มีแต่ความร่มรื่นด้วยต้นไม้ใหญ่หลากหลายชนิด ทั้ง ต้นโกงกาง แสม ลำพู ฯลฯ แต่ละต้นจะมีชื่อและสรรพคุณกำกับเอาไว้ด้วย รวมถึงสัตว์น้ำตัวเล็กๆ กุ้ง หอย ปู ปลา ก็มีให้ดูตลอดทาง ไม่ต้องกลัวที่จะเหนื่อยเพราะระหว่างทางจะมีศาลาให้นั่งพัก 10 ศาลา พร้อมบอร์ดนิทรรศการที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโซนนั้นๆ

สองข้างทางที่ร่มรื่น เย็นสบายด้วยต้นไม้ที่ปกคลุมตลอด ทำให้ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจแบบนิเวศทัศนา (Eco-tourism) ที่ทุกคนสามารถใช้เวลาในช่วงวันหยุดพักผ่อนร่วมกันได้อย่างเพลิดเพลิน เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย

บ้านปลา ธนาคารปู บ้านบางสระแก้ว แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี

หากพูดถึงชุมชนที่เข้มแข็ง ที่ร่วมกันต่อสู้เพื่อความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนของชุมชน ต้องยกให้ชุมชนบ้านบางสระแก้ว ที่มีอาชีพทำนา ทอเสื่อ ทำประมงเรือเล็กมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ในลำคลองหนองบัวและคลองบางสระแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ 3 น้ำ ทำให้มีแหล่งตอนและอาหารมากมาย ทำให้มีกุ้ง หอย ปู ปลาที่สมบูรณ์ จวบจนมีการรุกรานของคนนอกพื้นที่ ที่ใช้เรือตักลูกบอลเข้ามาจับสัตว์น้ำ ทำให้เกิดปัญหาสัตว์น้ำลดลง

กว่า 20 ปี ภายใต้การนำของผู้ใหญ่อู๊ด (นายสกลิต แสนเสนาะ) ที่ร่วมใจกับชาวบ้าน จนสามารถขับไล่เรือตักนอกพื้นที่สำเร็จ แล้วร่วมกันจัดตั้ง บ้านปลา ธนาคารปู เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งอาหารในชุมชนเอาไว้

การสร้างบ้านปลา ก็คือการสร้างปะการังเทียม โดยนำ ยางนอกรถยนต์มาตัดเป็นลูกเต๋า แล้วนำไปปล่อยไว้ตาม คลอง เพื่อเป็นที่หลบภัยจากกระแสน้ำของปลาตัวเล็กๆ เมื่อมีปลาเล็ก ย่อมมีปลาใหญ่ที่ตามเข้ามากินปลาเล็กตาม วงจรธรรมชาติ จึงก่อให้เกิดแหล่งอาหารของชุมชนอีกครั้ง ชาวประมงไม่ต้องเดินทางไกล เสียเงิน เสียเวลา เพราะ สามารถจับปลาในท้องที่ได้เลย

สำหรับธนาคารปู เปรียบเสมือนโรงพยาบาลรับฝากท้องของ บรรดาแม่ปูทั้งหลาย โดยเฉพาะปูไข่นอกกระดอง เนื่องจาก ปูไข่เป็นที่นิยมกินกันมาก ทำให้เกิดภาวะขาดแคลนพันธุ์ปู ที่จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ที่นี้จึงเกิดแนวคิดที่ว่าต้องทำ การอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไปพร้อมๆ กัน จึงมีการทำกติการ่วมกันว่า เมื่อจับปูไข่ได้ โดยเฉพาะปูไข่นอกกระดอง ที่สามารถผลิตลูกได้เป็นล้านตัวให้นำมาฝากธนาคารปูไว้ เมื่อแม่ปูฟักไข่เป็นลูกปูเล็กๆ มากมาย ก็จะนำไปปล่อย ให้เติบโตตามธรรมชาติ เพื่อกลายเป็นแหล่งอาหารต่อไป

สนใจทำกิจกรรม หรือรับประทานอาหารในชุมชน
ติดต่อล่วงหน้ากับ พี่หนูจ๋า โทร. 08-1158-9440, 09-9259-6832

ปัจจุบันบ้านปลา ธนาคารปู กลายเป็น ศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับองค์กรและสถาบันต่างๆ ที่สนใจ โดยเรียนรู้และลงมือทำกิจกรรมตาม ฐานต่างๆ ทั้งแบบเต็มวันหรือครึ่งวัน และกำลังจะขยายขยายในส่วนของการ ท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พร้อมเปิดรับ นักท่องเที่ยวให้มา กินอยู่กับชาวบ้านได้ ภายในต้นปี พ.ศ.2561 แต่ในระหว่างนี้ ถ้าไม่มีเวลาพอสำหรับทำกิจกรรม นักท่องเที่ยวก็สามารถเข้าไปรับประทานอาหารจากฝีมือชาวบ้านในชุมชนได้ โดยต้องติดต่อล่วงหน้า

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ชุมชนรักธรรมชาติ
อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี
โทร. 08-6834-9604

ชุมชนริมน้ำจันทบูร
อ.เมือง จ.จันทบุรี
โทร. 08-1945-5761

ชุมชนขนมแปลงริมคลองหนองบัว
อ.เมือง จ.จันทบุรี
โทร. 08-1761-6034

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จ.จันทบุรี

ชุมชนริมน้ำจันทบูร

ดื่มด่ำกับวิถีสโลว์ไลฟ์ กับชุมชนริมน้ำเก่าแก่ของชาวจีนและญวน ที่อพยพมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และกลายเป็นศูนย์กลางการค้าขายที่สำคัญมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ความเข้มแข็งของคนในชุมชน ที่ร่วมใจกันอนุรักษ์วิถีดั้งเดิมของชุมชนเอาไว้ ไม่ให้เปลี่ยนไปตามกระแสแห่งความนิยม กลายเป็นเสน่ห์เฉพาะตัวชวนให้มาสัมผัส เริ่มจากถนนท่าหลวง

ไปทางถนนสุขาภิบาล ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตรจะได้พบกับเรือนไม้หรือตึกแถวโบราณอายุมากกว่าร้อยปี ที่มีการสืบทอดลายไม้ดั้งเดิมอยู่ตามบ้านประตูปูหน้าต่าง ระเบียงไม้ ช่องลม ให้เดินเล่นถ่ายรูปกันอย่างเพลิดเพลิน มีร้านอาหารริมน้ำ ร้านกาแฟให้นั่งชิล ดื่มด่ำบรรยากาศ มีบริการล่องเรือเพื่อชมวิถีริมน้ำอย่างใกล้ชิด เดินพักผ่อน คุณย่า คุณยาย ที่ทำขนมขายอยู่หน้าบ้าน หากอยากรู้จักชุมชนอย่างลึกซึ้งให้ไปที่ ศูนย์การเรียนรู้ริมน้ำจันทบูร ที่รวบรวมประวัติศาสตร์ของชุมชน ที่บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของที่นี่ได้เป็นอย่างดี

ถนนท่าหลวง อ.เมือง จ.จันทบุรี

ตั้งอยู่ในโรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์
ถ.สันติสุข ต.จันทน์นิมิต
อ.เมือง จ.จันทบุรี

อาสนวิหารพระนางมารีอาปฏิสนธินิรมล

หรือ โบสถ์วัดแม่พระปฏิสนธินิรมล คือโบสถ์คริสต์เก่าแก่ที่ตั้งเด่นเป็นสง่าคู่กับชุมชนจันทบูรมาช้านาน โดยโบสถ์หลังปัจจุบันนั้นมียุมากกว่าร้อยปีแล้ว นับเป็นหลังที่ 5 ที่ถูกสร้างให้ใหญ่ขึ้น เพื่อรองรับศรัทธาของชาวคริสต์ที่เพิ่มมากขึ้น ตัวโบสถ์มีความสวยงามแบบยุโรปสไตล์โกธิค ด้านในเป็นหลังคาทรงสูง สลักลวดลาย ตกแต่งด้วยสแตนกลาสหรือกระจกสีเป็นรูปนักบุญต่างๆ บริเวณแท่นที่เวทีด้านหน้ามีรูปปั้นแม่พระแม่มารีย์หรือพระนางมารีอา พระมารดาของพระเยซู ในศาสนาคริสต์ ที่ประดับพลอยถึง 2 แสนเม็ด 2 ห่มกันระดั มูลค่ากว่า 10 ล้านบาท ด้านนอกโบสถ์ จะมีอนุสาวรีย์พระนางมารีอา ยืนอยู่ด้านหน้าพระวิหาร และหากมองขึ้นไปใต้โดมฝั่งขวา จะมองเห็นนาฬิกาโบราณขนาดใหญ่อายุร้อยกว่าปีที่ยังเดินบอกเวลา นับว่าเป็นโบสถ์คาทอลิกเก่าแก่และมีความงดงามมากที่สุดแห่งหนึ่งของเมืองไทย และได้รับรางวัลอาคารอนุรักษ์ดีเด่นประจำปี 2542 จากสถาปนิกสมาคม

วังสวนบ้านแก้ว

ประกอบด้วยพระตำหนักเทา คือวังประทับของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7

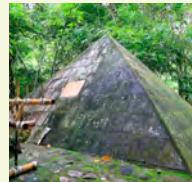
เป็นบ้านแบบชั้นครึ่ง ด้านบนเป็นห้องพระบรรทม ด้านล่างเป็นห้องหับต่างๆ ซึ่งปัจจุบันจัดแสดงของใช้ส่วนพระองค์ และเปิดให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชม รวมทั้งรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมเรือนไม้ 3 หลังที่อยู่ด้านนอก คือ เรือนเทา เรือนแดง เรือนเขียว และอนุสาวรีย์ของพระองค์ที่ประทับนั่งอยู่ในสวนดอกไม้สวยงาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ถ.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี

เปิด วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

โทร. 0-3947-1064, 0-3931-9111 ต่อ 7000-1

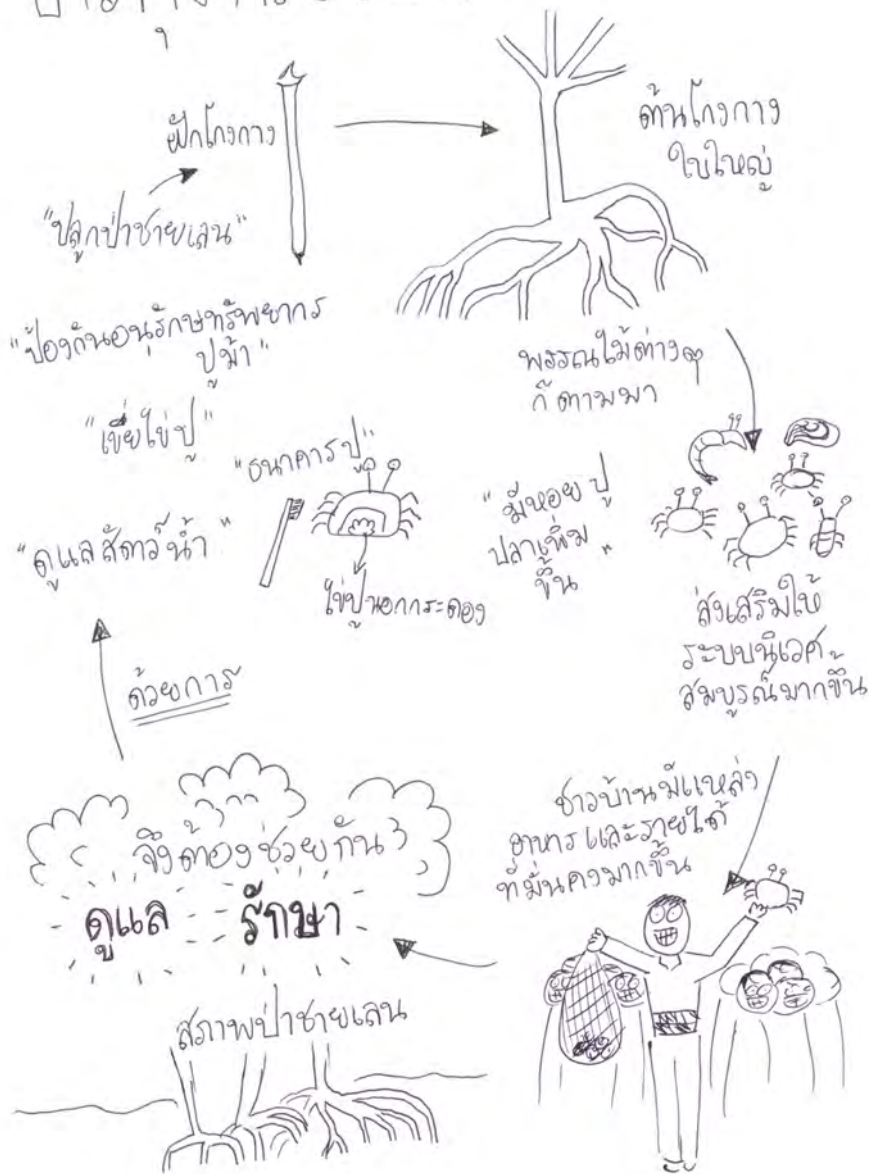
น้ำตกพลั่ว

นอกจากสายน้ำตกที่ไหลเย็น เส้นทางเดินธรรมชาติที่สมบูรณ์ และปลาพลวงหิน ที่สร้างความตื่นตาตื่นใจ

ให้กับคนที่มาเที่ยวแล้ว ที่นี่ยังมีสถูปพระนางเรือล่มรูปทรงปิรามิด อนุสรณ์สถานแห่งความรักและความอาลัย ที่รัชกาลที่ 5 สร้างให้พระนางเรือล่ม ซึ่งเสด็จทิวงคตในเหตุเรือล่มที่แม่น้ำเจ้าพระยา รวมทั้งอุโมงค์เจดีย์ (เจดีย์จุลศิริชุมพลเจดีย์) ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึก ในการเสด็จน้ำตกพลั่วของทั้งสองพระองค์ และทรงโปรดปรานที่น้ำตกน้ำตกพลั่ว จึงมีครบทั้งเรื่องของธรรมชาติที่สวยงาม และประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

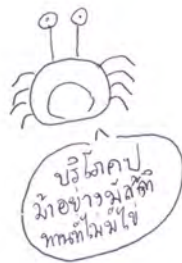
ถ.พลั่ว อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี

อ่าวทองกระแสน

ป ^๒ ผิดพดกะ ^๓ หรือ

- ปูหน้าสด 1 ตัว
- ไช้ไก่ 3 ฟอง
- นอมนใบใหญ่ 1/2 ลูก
- ตำหนนอม 2 ถ้วย
- พริกขี้หนู 1 เม็ด
- จั๊นน้ำย 1 ถ้วย
- ทราย=เตยหน 3 ถ้วย

ข้อ ๑๓ พ.ร.ก. = นว

- พวง=นิ้ว 1 ซ้อนโพ^ว
- หน้าพริกแพว 1 ซ้อนโพ^ว
- หน้าตาลทราย 1 ซ้อนชา
- ข้าว^วทาว 1 ซ้อนโพ^ว
- หมกจัด 1/2 ถ้วย

1. นำปลูกลงไปฝังในน้ำมันพืช พอสุก จักขึ้น
2. นำขอมใหญ่ พริกขี้หนู ตำจนละเอียด ลงไปฝังในน้ำมัน
3. ใส่กร=เต้านมดิบ ตากด้วย น้ำปรงรส (ขอสผง=น้ำ)
4. นำปลากลับลงไปในกร=แล้วใส่ขี้จันทน์ + ไข่ไก่
5. ฝังจนขึ้น ปรงรสด้วยเกลือ พริกไทย

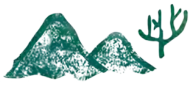
ORIGINS
OF
COFFEE

Arabica coffee
Papua New guinea
2517

an apple

วิถี ปลูกกาแฟ

กาแฟต้นเดียวของในหลวง ที่ช่วยสร้างป่าให้สมบูรณ์

ใครจะเชื่อปัญหาผืนที่อยู่คู่สังคมไทยมานานกว่า 600 ปี จะหายไป ด้วยพระอัจฉริยภาพที่เกิดจากการมองปัญหาอย่างรอบด้านลึกซึ้งของในหลวงรัชกาลที่ 9 ทำให้สามารถเอาชนะปัญหาที่เกาะกินสังคมไทยมายาวนานได้

ย้อนไปเมื่อปี พ.ศ.2512 ระหว่างที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จฯ ไปยังหมู่บ้านของชาวเขาเผ่าม้ง ระหว่างทางทรงทอดพระเนตรเห็นต้นท้อพื้นเมือง จึงสอบถามชาวเขาและแวกนั้นว่า ปลูกต้นท้อได้เงินเท่าใด และเก็บท้อพื้นเมืองขายได้เงินกี่บาท ปรากฏว่าขายได้ราคาพอกันทั้งคู่ ทรงคิดว่าถ้าปลูกท้อลูกนิดๆ แล้วยังทำเงินได้ดีเท่ากับปลูกฝิ่น ก็ควรเปลี่ยนไปปลูกท้อลูกใหญ่ๆ แทน โดยจะทรงช่วยรับซื้อและจัดหาตลาดให้ และพอขายได้จำนวนมากๆ แล้ว สุดท้ายฝิ่นก็คงสูญหายไปเอง

จากนั้นก็ทรงเริ่มพัฒนาที่งานขึ้นมา ครั้งแรกได้พระราชทานเงินให้คณะที่มีวิจยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 200,000 บาท เพื่อซื้อที่ดินเกษตรกรบนดอยปูย ก่อตั้งสวนสองแสน เพื่อทำหน้าที่วิจัยและค้นหาพืชใหม่ๆ ให้ชาวเขาปลูกทดแทน และภายหลังก็ทรงมอบหมายให้ หม่อมเจ้าภิศเดช รัชนี รวบรวมนักวิชาการเกษตรเพิ่มเติม จนต่อยอดเป็นสู่ ‘โครงการหลวง’

ขณะที่ทีมวิจัยทำงานอย่างหนัก พระองค์ก็ไม่ทรงหยุดนิ่ง ทรงชักชวนให้ชาวเขาลองหันมาปลูกพืชผักเมืองหนาวแทนการปลูกฝิ่น ทรงเห็นว่าหากดึงชาวเขามาเป็นแนวร่วมได้ ก็เท่ากับประเทศชาติจะมีกำลังสำคัญในการดูแลป่าต้นน้ำ จากการทำงานทั้งเชิงรับและเชิงรุกบวกกับความร่วมมือของนานาชาติ ทำให้โครงการหลวงมีเมล็ดพันธุ์มากมายสำหรับการทดลองให้ชาวเขาปลูก อาทิ แอปเปิ้ล พลับ สาลี่ บัวย และที่น่าสนใจสุดคือ เมล็ดกาแฟพันธุ์อาราบิก้า ซึ่งได้รับถวายมาจากประเทศปาปัวนิวกินี

โดยมีเรื่องเล่าว่า เมื่อพ.ศ.2517 ครั้งหนึ่งระหว่างที่เสด็จฯ เยี่ยมราษฎรบนดอย หม่อมเจ้าภิศเดช รัชนี ได้กราบทูลว่าชาวเขาที่บ้านหนองหล่ม ในพื้นที่เกษตรหลวงอินทนนท์ เริ่มลงมือปลูกกาแฟบ้างแล้ว จึงอยากทูลเชิญไปเยี่ยมชม แต่เนื่องจากทางที่ไปเป็นเขาสูง ไม่มีถนน ต้องเดินเท้าอย่างเดียวเกือบ 2 ชั่วโมงกว่าจะถึงปากหมู่บ้าน แล้วยังต้องเดินต่ออีก 1 กิโลเมตร ถึงจะพบไร่กาแฟ และสิ่งที่ปรากฏวันนั้นคือ ทั้งไร่มีกาแฟขึ้นเพียงต้นเดียวเท่านั้น ทำให้เกิดความฉงนจากบรรดาผู้ที่ติดตามเสด็จต่างๆ พระองค์จึงทรงอธิบายเหตุผลให้ฟังว่า “เราเพิ่งให้พันธุ์กาแฟไปเมื่อปีกลาย กะเหรียญไม่เคยปลูกกาแฟเลย เหลือต้นเดียวก็ถือว่าก้าวหน้าแล้ว ไม่เหลือเลยมันแย่ แต่นี่ปลูกได้ต้นหนึ่งแปลว่าก้าวหน้าแล้วถึงต้องตามไปดู”

จากกาแฟต้นเดียวในวันนั้น กาแฟอาราบิก้าได้นำรายได้มาศาลามาสู่ชาวเขาในวันนี้ เช่นเดียวกับยอดดอยที่คืนสู่ความอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง ทั้งหมดนี้ก็เพราะมีในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นแรงผลักดันที่สำคัญนั่นเอง

สถานีวิจัยโครงการหลวงดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่

ห้องเรียนของพ่อขุนดอยสูงที่สุดของประเทศ เรียกว่า
 สถานีวิจัยของมูลนิธิโครงการหลวงดอยอินทนนท์ เป็น
 ห้องเรียนที่เปลี่ยนพื้นที่ผืน เป็นพื้นที่ทำกินอย่างยั่งยืน
 เพื่อช่วยเหลือชาวไทยภูเขาให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 ได้มีที่อยู่และที่ทำกินเป็นหลักแหล่ง มีรายได้เพิ่มขึ้นโดยการ
 สนับสนุนให้ปลูกพืชเมืองหนาวเนื่องจากมีภูมิอากาศหนาวเย็น
 มีการเลี้ยงสัตว์และอนุรักษ์วิถีชีวิตของชุมชนให้สอดคล้อง
 กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ห้องเรียนใหญ่ประกอบ
 ไปด้วยห้องเรียนย่อยมี 4 ห้องด้วยกัน

ห้องเรียนที่ 1 เรียกว่าหน่วยวิจัยขุนห้วยแห้ง เป็นที่วิจัยและ
 ปรับปรุงพันธุ์พืชทั้งไม้ผล พืชไร่ ดอกไม้ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

ห้องเรียนที่ 2 คือหน่วยวิจัยแม่ยะน้อย มีหน้าที่ปรับปรุงพันธุ์กาแฟอาราบิก้าในพื้นที่เพื่อให้มีคุณภาพ รสชาติกลมกล่อม พร้อมออกสู่ตลาดด้วยความภาคภูมิใจ

ห้องเรียนที่ 3 เป็นหน่วยวิจัยผาดังมีหน้าที่อนุรักษ์พันธุ์ไม้โบราณ พวกกุหลาบพันปี และต้นสนโบราณที่หายาก นอกจากนี้ยังมีห้องเรียนพิเศษ คือ หน่วยวิจัยประมงพื้นที่สูงอินทนนท์ โดยมูลนิธิโครงการหลวงได้ร่วมมือกับกรมประมง ทดลองเลี้ยงและขยายพันธุ์เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งจะมีปลาอยู่ 2 ชนิด คือ ปลาเรนโบว์เทราต์และปลาสเตอร์เจียน ห้องเรียนพิเศษนี้อยู่ห่างกับตัวสถานีเกษตรหลวงไมโครลนิก และเราสามารถร่วมจับปลากับชาวบ้านได้โดยติดต่อสอบถามล่วงหน้า

สุดท้ายคือห้องเรียนรวม หรือหลักสถานีที่ 4

คือบ้านขุนกลาง จะมีหน้าที่ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยผลผลิตจากโครงการหลวงทุกอย่าง จากทุกสถานี เรียกว่าเป็นคลังแห่งวัตถุดิบที่เลอค่า ทั้งผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ที่ทดลองวิจัยจนได้ผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการของตลาด ไม่ว่าจะเป็นปลาเรนโบว์เทราต์ กุ้งก้ามแดง เป็ดอู่เหลียง ปลาสเตอร์เจียน นำมาทำเป็นเมนูรสชาติอร่อย ราคาไม่แพง สามารถชิมรสได้ที่ร้านอาหารของโครงการหลวง เช่น เป็ดอู่เหลียงอบกาแฟดอยคำ ปลาสเตอร์เจียนนึ่งซีอิ๊ว แกงเหลียงปลาเทราต์ และอื่นๆ อีกมากมาย ที่นี่ยังมีสวนไม้ดอกไม้ประดับให้เที่ยวชมและถ่ายรูปกันอย่างเพลิดเพลิน

กว่าจะมาเป็นสถานีวิจัยที่เพียบพร้อมเหล่านี้ ต้องใช้เวลาพัฒนา ทดลอง ปรับปรุงมานานหลายสิบปี แม้กระทั่งทุกวันนี้การพัฒนา ยังคงไม่หยุดยั้ง เพื่อสานต่อพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่มีพระประสงค์ให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่าได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอยู่ส่วนใดของประเทศ

ชุมชนบ้านกลางหลวง

และหนึ่งในหมู่บ้านใกล้กับพื้นที่โครงการหลวงอินทนนท์ ที่ได้รับประโยชน์ทางอ้อม ในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์วัฒนธรรมคือ บ้านแม่กลางหลวง แม่กลางหลวง อยู่ระหว่างกลางระหว่างพื้นราบจากถนนสายจอมทองถึงดอยอินทนนท์ ตรงหลักกิโลเมตรที่ 26 ที่นี้มีนาขั้นบันไดผืนใหญ่ที่สุดบนดอยอินทนนท์ เป็นนาข้าวท่ามกลางหุบเขา มีลำธารหลายสายไหลผ่าน ทำให้เหมาะแก่การเพาะปลูกและเป็นเสน่ห์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติและต้องการความเงียบสงบ เดินทางเพื่อมาสัมผัสกับบรรยากาศแบบนี้โดยเฉพาะในฤดูที่ทุ่งข้าวเขียวขจี ห่มคลุมภูเขาผืนใหญ่

คุณสมศักดิ์ ศรีภูมิทอง เล่าว่า ด้วยวิถีเนิบช้า กิจกรรมต่างๆ ในชุมชนจึงไม่รีบเร่ง แต่เน้นแบบลึกลับซึ้ง เพื่อให้ทุกคนได้สัมผัสกับธรรมชาติรอบๆ ตัวอย่างเต็มที่ และหนึ่งในนั้น คือการจับกาแฟสด ด้วยวิธีการชงแบบโบราณ เมื่อเมล็ดกาแฟจากชุมชนถูกบดด้วยเครื่องบดมือหมุน ผงกาแฟละเอียดเหมาะสำหรับชงเทลงไปในถุง ตามด้วยน้ำร้อนที่ต้มจากกาน้ำและฟืน คิว้นไฟจากเตาให้ความรู้สึกเหมือนย้อนกลับไปในอดีต ภาพนักท่องเที่ยวรอคอยจับกาแฟด้วยความรู้สึกตื่นเต้น เป็นภาพที่ไม่คุ้นตาในเมืองที่มีความรีบเร่งและวุ่นวาย

คุณสมศักดิ์บอกว่า การท่องเที่ยวแบบนี้เริ่มเป็นที่นิยม ทำให้รายได้ของชาวบ้านเพิ่มมากขึ้น แต่ต้องแลกมากับการดูแลความสะอาด และการจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งทุกฝ่าย

ต้องร่วมมือกัน รวมทั้งการรักษาทรัพยากรส่วนกลางด้วย แต่ก็
ถือว่าดีขึ้นกว่าเดิม เพราะทำให้ชุมชนอยู่ได้แบบยั่งยืน

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม อย่างการทอผ้าของชาวบ้านในชุมชน
ที่ยังคงสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ได้กลายเป็นของฝากประจำหมู่บ้าน
ที่ใครๆ ก็อยากได้และรู้สึกดีที่ได้รับ และนอกจากกิจกรรม
ดังกล่าวแล้ว ยังมีกิจกรรมเดินป่าแบบเบาๆ โดยมีไกด์ท้องถิ่น
ที่ต้องได้รับอนุญาตจากอุทยานแห่งชาติเท่านั้นเป็นผู้นำทาง
เพราะจะได้ระมัดระวังเรื่องผลกระทบต่อป่าไม้และธรรมชาติ

หากใครมีเวลาและต้องการชาร์ตแบตในฤดูที่สายฝนฉ่ำ ลองมา
พักโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านแม่กลางหลวง รับรองว่าจะได้สัมผัส
วิถีเนิบช้าแต่งดงามอย่างแน่นอน

บ้านแม่กลางหลวง
อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

จาก อ.จอมทอง ขับตามทางขึ้น อช.ดอยอินทนนท์ พอถึงป้าย
กิโลเมตรที่ 26 จะมีป้ายแม่กลางหลวง เลี้ยวเข้าหมู่บ้านทางซ้ายมือ

ติดต่อพักโฮมสเตย์ในหมู่บ้าน

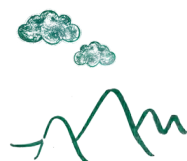
คุณสมศักดิ์ ศรีภูมิทอง

บ้านแม่กลางหลวง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

โทร. 08-1960-8856

ORIGINS
OF
COFFEE

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

บ้านผาหมอน

อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

โทร. 08-1166-4344

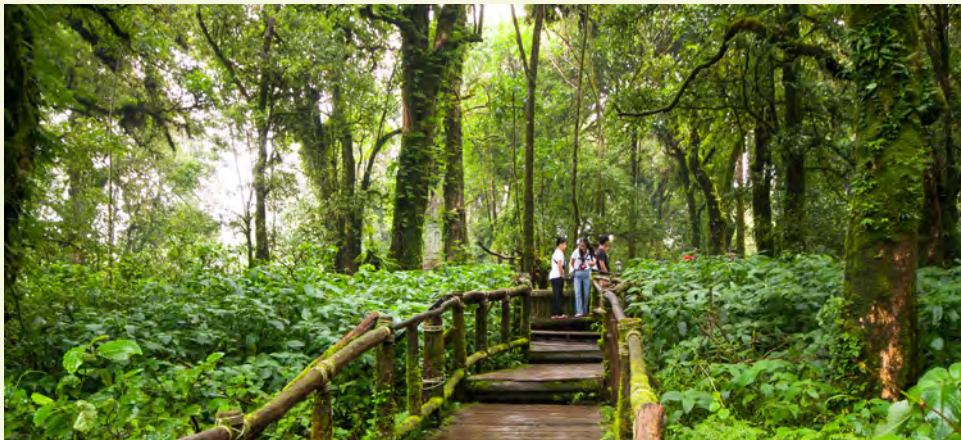
ชุมชนบ้านไร่กองขิง

อ.หางดง จ.เชียงใหม่

โทร. 06-1195-9551

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจบริเวณดอยอินทนนท์

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

หรือเรียกว่า ดอยหลวง ซึ่งหมายถึงภูเขาที่มีขนาดใหญ่ หรือ ดอยอ่างกา ตามเรื่องเล่าว่าทางทิศตะวันตกของดอยอินทนนท์ มีหนองน้ำแห่งหนึ่งที่เหมือนอ่างน้ำ แต่ก่อนมีฝูงกาไปเล่นน้ำ กันมากมาย จึงเรียกว่าอ่างกา ต่อมาจึงเรียกว่าดอยอ่างกา ส่วนที่มาของชื่อดอยอินทนนท์ มาจากกู่พระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ องค์ที่ 7 ที่ตั้งอยู่บนนั้น ซึ่งท่านมี พระนามาภิไธย นามว่าเจ้าอินทนนท์

ด้วยสภาพอากาศเย็นตลอดทั้งปีราว 5-18 องศาเซลเซียส เป็นที่ตั้งสถานีเรดาร์ของกองทัพ อากาศไทย ที่นี่ยังมีกล้วยไม้ พันธุ์ไม้ป่าที่สวยงาม และนกหายากนานาชนิด ให้เดินเล่น เดินชมกันอย่างเพลิดเพลิน รวมทั้งบ้านพักและศูนย์ให้บริการ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการใกล้ชิดกับธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

119 ม. 7 ต.บ้านหลวง อ.จอมทอง

จ.เชียงใหม่

เปิด เวลา 05.00-18.00 น.

โทร. 0-5328-6729

ติดต่อที่พักที่กรมอุทยานแห่งชาติฯ

(สำรองที่พักล่วงหน้าอย่างน้อย 1 อาทิตย์)

โทร. 0-2562-0760

WWW.DNP.GO.TH

ค่าเข้าชม

- ชาวไทย ผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท
- ชาวต่างชาติ ผู้ใหญ่ 300 บาท
เด็ก 150 บาท

ตลาดปากกระแจะหรือตลาดมัง

เหมือนซูเปอร์มาร์เก็ตลอยฟ้าที่มีทั้งพืช ผักผลไม้ บนดอยสูงชนิดต่างๆ ตามฤดูกาลจำหน่าย เช่น ลูกพลับ โอโวกาโด ในช่วงหน้าหนาวซึ่งเป็นช่วงท่องเที่ยวจะมีสตรีทอาร์ตบอร์ดริ์ พันธุ์พระราชทาน 80 กุสเบอร์รี่ เป็นที่นิยมซื้อกลับไปเป็นของฝาก

การเดินทาง: อยู่ระหว่างทางขึ้นดอยอินทนนท์
เลยอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ขึ้นไป
เปิด ทุกวัน เวลา 07.00–17.00น.

น้ำตกวชิรธาร

เดิมชื่อน้ำตกตาดช้างโยง และได้เปลี่ยนชื่อตามพระนามของในหลวงรัชกาลที่ 10 เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีหน้าผาสูง น้ำเบื้องบนหน้าผาไหลลงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง ด้วยความสูงถึง 70 เมตร มีปริมาณน้ำมาก เป็นน้ำตกที่มีความสวยงามมากแห่งหนึ่งของเมืองไทย เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนพื้นที่และนักท่องเที่ยว มีร้านอาหารและร้านกาแฟให้นั่งชิล ฟังเสียงน้ำตกอย่างเพลิดเพลิน

การเดินทาง: อยู่ในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์
อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
เปิด ทุกวัน เวลา 06.00–17.00 น.

พระมหาธาตุ นภเมทนีดล

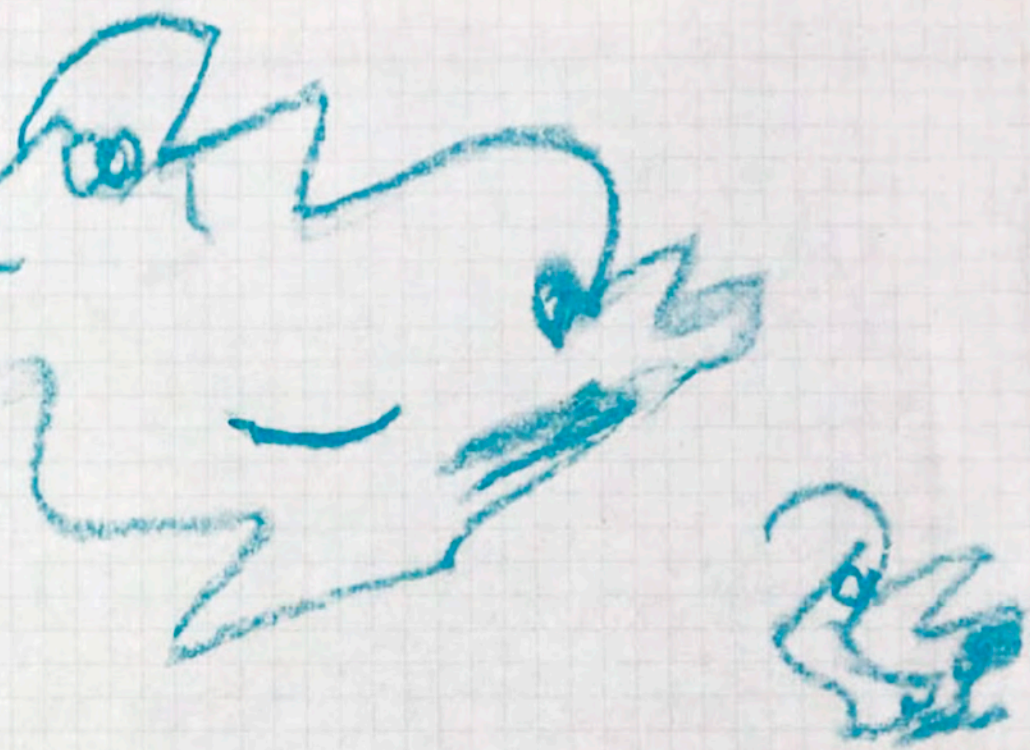
สร้างขึ้นเพื่อถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ ในปี พ.ศ.2530 สักการะพระพุทธรูปศิลา-แกรนิตนามว่า “พระพุทธรูปบรมศาสดา นวมินทรมหาจักรีราชนาสุรณ สัทธิพรธรรมาศกัปปิพัฒน์” ซึ่งมีความหมายว่า พระพุทธรูปเจ้าผู้พระบรมศาสดา สร้างเป็นอนุสรณ์ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 แห่งพระมหากัทธิบรมราชาวงศ์ พระชนมพรรษา 60

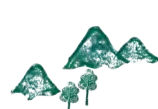
พระมหาธาตุ นภพลภูมิสิริ

สร้างขึ้นเพื่อถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ เมื่อปี พ.ศ. 2535 พระมหาธาตุเจดีย์ นภพลภูมิสิริมีความหมายว่า “เป็นกำลังแห่งฟ้า เป็นสิริแห่งดิน” ที่กลางโถงเจดีย์ประดิษฐานพระพุทธรูปปางรำพึง ซึ่งเป็นพระประจำ พระชนมวาร ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9
ค่าเข้าชม : 40 บาท สำหรับผู้ใหญ่ เด็กเข้าชมฟรี
เปิด เวลา 08.00–16.00น

“ ฉันมีหัวใจที่รัก
ที่แฟลตแรก ที่ไหนแถวทองหล่อ
ผู้มาพบ มั้งแต่ ปี พ.ศ. 2517.
จนถึงปัจจุบัน ปี 2560 ที่แฟลตนี้
ก็ยัง มีชีวิตอยู่ ฉันพลัดได้บ่เกิด
ที่แฟลตแรก และเพราะใจที่รัก
จึงมาพบแฟลตนี้ ทำใน รุ่งเช้า
ที่เต็มไปด้วยความรัก ฉัน กลางคืนที่แฟลต
ซึ่งยังทำใน สักพัก
แฟลต ฉันเอง จึงได้เกิดขึ้นในประเทศไทย.
เป็นครั้งแรก อ้ออ้อ ”

‘แก้มลิง’ นวัตกรรมแห่งการสังเกต

เพราะความรักที่มีต่อสัตว์ทรงเลี้ยงของในหลวงรัชกาลที่ 9 พระองค์จึงคอยเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของลิงแสมทรงเลี้ยงอย่างใกล้ชิด จากความสนพระทัยนี้ได้ถูกต่อยอดมาเป็นแนวทางการบริหารจัดการน้ำที่สำคัญของประเทศ

เมื่อพ.ศ.2538 ประเทศไทยต้องประสบกับเหตุอุทกภัยครั้งใหญ่ เนื่องจากมีพายุหลายลูกพัดผ่านมายังพื้นที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคอีสาน ส่งผลให้เกิดฝนตกอย่างหนักจนแม่น้ำหลายสายท่วม และกลายเป็นมวลน้ำก้อนใหญ่มุ่งตรงมายังกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในหลวงทรงเรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหามาตรการรับมืออย่างเร่งด่วน โดยวิธีแก้ปัญหาหนึ่งที่ทรงเสนอขึ้นมาก็คือ ‘แก้มลิง’

การทำแก้มลิงคือ การจัดหาพื้นที่ ซึ่งอาจจะเป็น สระ คลอง บึง หรือพื้นที่โล่งขนาดใหญ่ก็ได้ เพื่อชะลอและรองรับมวลน้ำที่กำลังไหลบ่าลงมาเป็นการชั่วคราว และพอน้ำในทะเลลดลงจึงค่อยๆ ระบายน้ำในแก้มลิงลงสู่ทะเล ตามหลักแรงโน้มถ่วงของโลก โดยทฤษฎีนี้ในหลวงได้รับแรงบันดาลใจจากลิงทรงเลี้ยงสมัยพระเยาว์ เพราะเวลาที่ทรงยืนกล้วยให้ ลิงจะรีบอกลูกแล้วเคี้ยวอย่างรวดเร็ว แต่แทนที่จะกลืนลงไป กลับกักอาหารไว้จนเต็มกระพุ้งแก้ม แล้วพอถึงเวลาจึงค่อยๆ เคี้ยวกลืนทีละนิดในภายหลัง

โดยพื้นที่ที่ทรงเลือกไว้ทำแก้มลิงคือ ทุ่งมะขามหย่อง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นสวนสาธารณะที่โปรดฯ ให้สร้างขึ้นใหม่ ทว่าก่อนจะได้ทำหน้าที่แก้มลิง กลับเกิดเหตุอุทกภัยขึ้น เพราะข้าราชการในพื้นที่ไม่ทราบพระราชประสงค์ ด้วยเห็นว่าเป็นพื้นที่สำคัญ จึงพยายามกันไม่ให้น้ำท่วม กระทั่งในหลวงรัชกาลที่ 9 ต้องมีพระราชกระแสรับสั่งให้ผันน้ำเข้าพื้นที่ ทำให้ปัญหาน้ำท่วมทุเลาลง ประชาชนและโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากจึงรอดพ้นวิกฤต ที่สำคัญแก้มลิงยังมีประโยชน์อีกสารพัด เช่น พอถึงฤดูแล้ง ก็สามารถปล่อยน้ำมาช่วยเรื่องการเกษตร หรือหากเกิดปัญหาน้ำเสีย ก็สามารถระบายน้ำไปเจือจางความสกปรก ตามหลักการ ‘น้ำดีไล่น้ำเสีย’ ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานไว้

ด้วยความสำเร็จของแก้มลิงที่ทุ่งมะขามหย่อง นำมาสู่แก้มลิงอีกหลายแห่ง หนึ่งในนั้นคือ ทุ่งทะเลหลวง จังหวัดสุโขทัย ที่สร้างเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากและขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง โดยรัฐบาลได้ทำการขุดคลองลอกพื้นที่บริเวณทะเลหลวง ซึ่งเป็นแหล่งเก็บน้ำในอดีต พร้อมกับออกแบบพื้นที่ส่วนกลางให้เป็นรูปหัวใจ

จากพระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในการประยุกต์หลักการวิทยาศาสตร์เข้ากับการสังเกต นำไปสู่การต่อยอดเป็นโครงการมหัศจรรย์ ที่สามารถช่วยเหลือประชาชนได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นต้นแบบการบริหารจัดการน้ำ ที่สามารถถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้แก่คนทั่วโลกได้อีกด้วย

โครงการแก้มลิงในพระราชดำริ “ทุ่งทะเลหลวง” แผ่นดินศักดิ์สิทธิ์รูปหัวใจ

ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.สุโขทัย

“แม่น้ำยมในฤดูฝนมีน้ำมาก ในฤดูแล้งเกือบไม่มีน้ำ ให้พิจารณากั้นน้ำเป็นช่วงๆ เพื่อผันน้ำเข้าคลองธรรมชาติ ที่มีอยู่เดิมทั้งฝั่งซ้ายและฝั่งขวาของแม่น้ำยมและขุดลอก ให้สามารถส่งน้ำไปกักเก็บไว้ตามหนองบึงตามธรรมชาติได้” พระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อครั้งเสด็จ เยือนสุโขทัยเมื่อ พ.ศ.2535 จึงเกิดโครงการพัฒนาและ จัดการแหล่งน้ำในหลายพื้นที่ รวมถึงพื้นที่ทุ่งทะเลหลวง โดยน้อมนำดำราห์แก้มลิง หนึ่งในวิชาการบริหารจัดการน้ำ ตามแนวคิดของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้ เพื่อให้เป็น พื้นที่กักเก็บน้ำ กักเก็บน้ำในช่วงหน้าแล้ง และบรรเทา อุทกภัยในช่วงหน้าฝน ด้วยการเป็นแหล่งรับน้ำจากแม่น้ำยม ที่ไหลบ่าล้นตลิ่งฝั่งขวา น้ำห้วยท่าแพ น้ำแม่มอก ที่ไหลบ่า

Detention
Kaem Ling, Project initiated
By His Majesty the King

จากอำเภอสุวรรณภูมิ และน้ำแม่รำพัน น้ำแม่กองค่าย ที่ไหลมาจากอำเภอบ้านดำนาน้อย ให้ไหลมารวมกันบริเวณที่ลุ่ม ซึ่งเป็นหลักการตามธรรมชาติ

แก้มลิงในพื้นที่ทะเลหลวง มีลักษณะเป็นเกาะรูปหัวใจขนาดใหญ่หากมองจากมุมสูง และมีเกาะที่ยื่นออกไปกลางน้ำที่ถูกออกแบบพื้นที่ให้เป็นรูปหัวใจ ซึ่งในวันที่ 17 มกราคม พ.ศ.2553 ได้มีการจัดทำบุญพิธีกลั่นแผ่นดิน โดยให้ทุกคนครอบครัวในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 843 หมู่บ้าน นำดินมาด้วย แล้วมาทำให้เป็นดินบริสุทธิ์ และตั้งปณิธานร่วมกันว่า จะร่วมกันสร้างแผ่นดินนี้ให้เจริญรุ่งเรือง แล้วได้นำดินทั้งหมดไปวางรองรับพระพุทธรัตนสิริสุโขทัย ณ มณฑปเกาะกลางแผ่นดินรูปหัวใจทุ่งทะเลหลวง และเรียกพื้นที่จุดนี้ว่า แผ่นดินศักดิ์สิทธิ์รูปหัวใจ เพื่อสื่อถึงแผ่นดินที่เป็นศูนย์รวมแห่งความรักใคร่ปรองดองของชาวเมืองสุโขทัย และเชื่อมโยงความรักผูกพันกับบรรพบุรุษสมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน

ที่เกี่ยวข้องในโครงการ

มณฑปทรงจตุรมุข

สักการะพระพุทธรัตนสิริสุโขทัย พระพุทธรูปเก่าแก่อายุกว่า 700 ปี พระพุทธรูปสัมฤทธิ์ ปางมารวิชัย คาดว่าสร้างตั้งแต่ พ.ศ.1845 ในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระยาสิทธิ) เคยจมอยู่ในแม่น้ำยมและถูกค้นพบเมื่อพ.ศ.2546 ก่อนจะมีการอัญเชิญมาประดิษฐาน ณ มณฑปเกาะกลางแผ่นดินรูปหัวใจทุ่งทะเลหลวง

เดินเล่นบนเส้นทางสู่มณฑป

สองข้างทางเดินสู่มณฑป ถูกก่อสร้างด้วยบรรยากาศแบบย้อนยุค ในลักษณะของเสาศิลาศิลปแบบสุโขทัยโบราณ เหมาะอย่างยิ่งที่จะเดินทอดน่องชมทัศนียภาพอันงดงาม และสัมผัสกับความตั้งใจ ที่จะให้เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวอันกลมกลืนกับบรรยากาศของเมืองอันทรงคุณค่าทางวัฒนธรรม

ชมพระอาทิตย์อัสดง

แผ่นดินศักดิ์สิทธิ์รูปหัวใจยังเป็นจุดชมพระอาทิตย์ลับขอบฟ้าได้อย่างงดงาม ท่ามกลางความร่มรื่นของบรรยากาศโดยรอบ ซึ่งกำลังถูกสรรค์สร้างให้เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญ รวมถึงมีการวางแผนที่จะย้ายศูนย์ราชการ สร้างสนามกีฬา และสวนสาธารณะ ไว้บนพื้นที่โดยรอบด้วย

บ้านทุ่งหลวง อ.ศรีมศจ. ว.สุโขทัย

ที่บ้านทุ่งหลวงมีหนองน้ำขนาดใหญ่ คือหนองทอง ที่ชาวบ้านได้ใช้ดินจากแหล่งนี้ ผลิตเครื่องปั้นดินเผาจากรุ่นสู่รุ่นมานานนับร้อยๆ ปี โดยมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในจดหมายที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ได้บันทึกเมื่อครั้งเดินทางมาสำรวจมณฑลพิษณุโลกเมื่อ พ.ศ.2444 ว่า “วันที่ 18 เวลาตีบนอนเช้า พระยาสุโขทัยเอาหม้อกรันมาให้ 3 ใบ เป็นหม้อที่ตั้งใจทำอย่างประณีต ภาษาบ้านนอกเขาทำที่บ้านทุ่งหลวงอยู่ใต้เมืองสุโขทัยฝั่งตะวันตก หม้อใหญ่กระพุ้งเกือบ 2 คอก เขาก็ทำมีชุมพลสีหะสมคราม ให้มาแต่วังไม้อกรก็มี”

จากข้อความดังกล่าว แสดงว่าบ้านทุ่งหลวงมีการปั้นเครื่องปั้นดินเผามานานนับศตวรรษที่พูดถึงนั้น ก็คือหม้อกรัน ซึ่งคุณวันชัย โรจน์เสีयर รองนายกเทศมนตรีตำบลทุ่งหลวงและประธานกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงได้เล่าให้ฟังว่า

หม้อกรันหรือหม้อน้ำโบราณ คนโบราณเชื่อว่า หากมีไว้ในบ้านจะช่วยเสริมสิริมงคล โชคชะตาบารมี จึงมักให้เป็นของขวัญหรือของชำร่วยในงานพิธีต่างๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่ ออกเรือน เพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายไม่ให้เข้ามาในที่อยู่อาศัย ตามคำพังเสียง “กรัน” และ “กัน”

หม้อกรัน ตรงกลางจะป่องมีฐานแข็งแรง มี 3 ส่วน คือ ฝาปิด หมายถึงการมีกินมีใช้ กระพุ้งตรงกลาง หมายถึงความอุดมสมบูรณ์ ส่วนฐาน หมายถึงความมั่นคงมีศรีสุขในการดำรงชีวิต

บ้านทุ่งหลวงจะมีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาแตกต่างจากที่อื่น นอกจากดินเหนียวในหมู่บ้านที่มีสีดำสนิทแล้ว ยังมีการผสมทรายลงไป ทำให้แข็งแรง ทนความร้อนได้นานมากขึ้น เมื่อเผาแล้วจะได้สีแดงมันวาวและมีความแกร่งในตัว วิธีการทำก็คือนำดินและทรายมาวนจนได้ที่ ก็นำมาตี ขึ้นรูปด้วยแป้นหมุน หล่อน้ำดิน และปั้นด้วยมือตามความชำนาญของแต่ละบ้าน เมื่อเสร็จแล้วก็ตากให้แห้ง แล้วก็นำไปเผา สมัยก่อนจะเป็นเตาสุ่มแบบเปิดโล่ง แต่ปัจจุบันจะก่อกำแพงอิฐล้อมรอบ ใช้ความร้อน 1,250 องศา ใช้เวลา 2 วัน ก็จะเสร็จสมบูรณ์ วันนั้นนอกจากหม้อกรันแล้ว ยังมีรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ไม่ว่าจะเป็น โอ่ง กระจก จาน ชาม หม้อดิน เตาดินเผา เตาโอโรมา ฯลฯ และงานศิลปะอื่นๆ ที่มีทั้งความสวยงามประณีต

จากอาชีพเสริมในช่วงเว้นจากการทำนา กลายมาเป็นอาชีพหลักและสามารถทำรายได้ให้กับชาวบ้านควบคู่ไปกับการทำโฮมสเตย์ โดยชุมชนได้จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวภายในหมู่บ้าน สำหรับเดินชมกรรมวิธีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบต่างๆ เรียกว่า วิทยาลัยไดโนบ้าน

เป็นการส่งต่อภูมิปัญญาไม่ให้สูญหาย นอกจากจะได้ความรู้และได้ลงมือทำด้วยตัวเองจนสำเร็จ และกลายเป็นของฝากซึ่งมีเพียงชิ้นเดียวในโลกจากบ้านทุ่งหลวงติดไม้ติดมือกลับบ้าน

กลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง
ราคาโฮมสเตย์เริ่มต้นที่ราคา 600 บาท
ตามความสะดวกสบาย และต้องการของ
นักท่องเที่ยว

ประสานงานการท่องเที่ยวโฮมสเตย์
รองนายกเทศมนตรีบ้านทุ่งหลวงและ
ประธานกลุ่มเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง
คุณวันชัย โนมะริชัย โทร. 08-1281-1367

ติดต่อเข้าชมแหล่งเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน
คุณพาหนุ อยู่เย็น โทร. 09-5796-5582

เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

ชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย
อ.เมือง จ.สุโขทัย
โทร. 08-0116-4141

บ้านนาต้นจั่น
อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย
โทร. 08-8495-7738

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จ.สุโขทัย

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

มรดกทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ที่ถูกยกย่องให้เป็นมรดกโลกโดยองค์การยูเนสโก ศูนย์รวมแห่งอารยธรรมอันเป็นรากเหง้าของเมืองรุ่งอรุณแห่งความสุข โดยเป็นทั้งศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่สืบต่อกันมายังชนรุ่นหลัง

ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย

โทร. 0-5564-7310 เปิด เวลา 06.00-21.00 น.

สวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า

แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ที่รวบรวมพรรณไม้เฉพาะถิ่น มรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่น เนื่องจากสุโขทัยเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่เป็นศูนย์กลางมรดกทางวัฒนธรรมในอดีต ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทั้ง โบราณสถาน โบราณวัตถุ และยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ภายในสวนมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดูร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อน

ศาลพระแม่ย่า

สิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง ชาวสุโขทัยเชื่อว่า พระขงผืนหรือพระแม่ย่า พระรูปสลักหินชนวน ศักดิ์สิทธิ์นั้นคือพระนางเสือง พระราชมารดาของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระแม่ย่าของพระยาเลอไทย ที่บรรดาไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินสมัยก่อนมักจะเรียกขานพระมหากษัตริย์ว่าพ่อเมือง และเรียกพระราชมารดาของพ่อเมืองว่าแม่ย่า

8 ถ.ประเวศนคร ต.ธานี อ.เมือง จ.สุโขทัย

วัดศรีชุม

ภายในวัดมีพระอนนะ พระพุทธรูปเก่าแก่สมัยสุโขทัย มีตำนานเล่าขานถึงความศักดิ์สิทธิ์ และรำลือกันว่าเป็นพระพุทไธ เนื่องจากเป็นกุศโลบายของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ที่ให้ทหารปืนขึ้นไปด้านหลังองค์พระ แล้วพูดให้กำลังใจแก่กองทหารในการต่อสู้ และพระองค์ทรงทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาที่วัดแห่งนี้

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.สุโขทัย เปิด ทุกวัน เวลา 06.00–21.00 น.

วัดเจดีย์เจ็ดแถว

ด้วยเอกลักษณ์อันโดดเด่นของเจดีย์แบบต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นเจดีย์ประธานรูปดอกบัวตูม ด้านหลังพระวิหารศิลปะแบบสุโขทัยแท้ และเจดีย์ราย 26 องค์

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

โทร. 0-5567-9211 เปิด เวลา 08.00–17.00 น.

วัดช้างล้อม

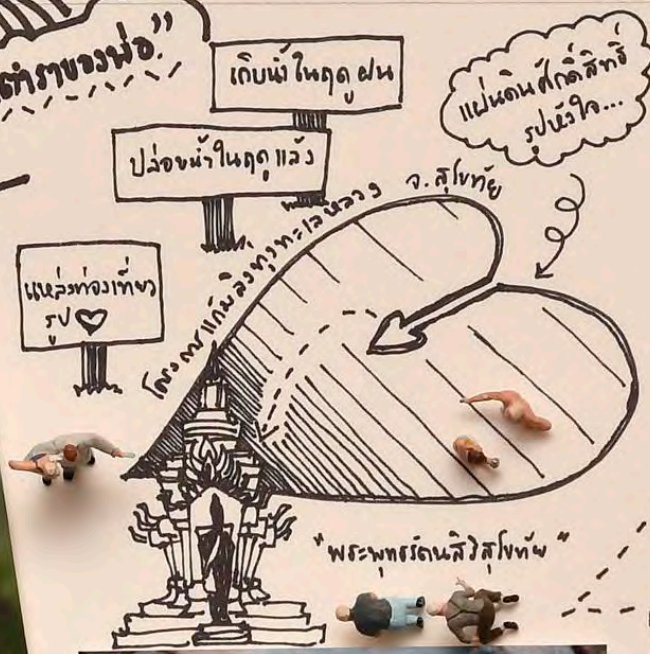
โดดเด่นด้วยเจดีย์ทรงลังkabนฐานประทักษิณรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีช้างปูนปั้นเต็มตัวล้อมรอบ แม้ว่าส่วนใหญ่จะเสียหายไปตามกาลเวลา เหลือเพียงหัวช้างอยู่ไม่กี่เชือก แต่ก็ยังมองเห็นความงดงามของประติมากรรมสมัยสุโขทัย

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย

อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

โทร. 0-5567-9211 เปิด เวลา 08.00–17.00 น.

วิชา ๑ หน้า...
 "คำสตรระร่ำจากถ้ำของพ่อ"
 วิชา รัก แร่น้อยถ่วง

- * พ.ท. แก้มลิงท่วมต 7,053 ไร่
- * โถบกักน้ำ 9,500 ไร่
- * ดินดินน้ำและวิสัย 2,553 ไร่
- * น.ท. โดรงกร 23,726 ไร่
- * พ.ท. ไร่ประ-ทาน 13,793 ไร่
- * น.ท. ไร่ประ-โพน 5,249 ไร่
- * รวมพ.ท. บริษัสดินน้ำ 19,029 ไร่

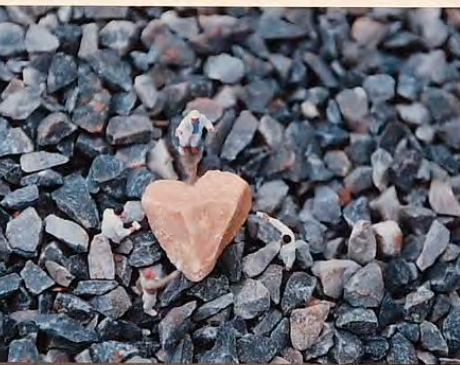
บ้านปลาทอง

บ้านท่อนวอ

- อ. ตีรอกอ. < (ม.ชนเก่าในอ.ต.) >
- แอ่งบ้านเตืองเป็นดินเฒ่า
- ดินเฒ่าไม่โตไว < (น้ำแล้วจะมีสีเทา, วน) >
- เริ่มดินเป็นผากนอ, น.ท., ไร่
- ตอนนี้มีสวนผลไม้, ปลูกพืชผักสวนครัว
- มากกว่า 200 ไร่
- มีกิจกรรมสอนปั้นดิน

ได้ออกรับดินเฒ่าบ้านท่อนวอ

Kontuajew. 😊

พลิกตำราในหลวง อาชนะดินเสื่อมโทรม

ถึงจะเป็นพระมหากษัตริย์ แต่เชื่อหรือไม่ว่าที่ดินหลายแปลงที่มีผู้ถวายในหลวงรัชกาลที่ 9 กลับมีสภาพเสื่อมโทรมจนน่าใจหาย เพราะส่วนใหญ่ผู้ถวายมักคิดว่าพระองค์จะทรงนำที่ดินว่างเปล่าไปสร้างพระตำหนัก ทว่าพระองค์กลับคิดมุกกลับ ด้วยเห็นความสำคัญของดินยิ่งกว่าใคร ทรงอธิบายว่าที่ดินในเมืองไทยมีจำกัด ต่อให้สภาพแย่เพียงใด ก็ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ใช้ประโยชน์ ไม่เช่นนั้นสุดท้ายประเทศไทยก็จะเหลือแต่ทะเลทราย และหนึ่งในโครงการที่พระองค์สามารถเอาชนะปัญหา จนพลิกฟื้นดินเสื่อมโทรมจนกลับมาเป็นดินดีได้ ก็คือ เขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี

สำหรับที่ดินบริเวณนี้ เดิมปลูกพืชไร่และสวนมะม่วง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงเปลี่ยนมาเลี้ยงวัวและขุดลูกวังขายแทน พอขุดหนักเข้า หน้าดินถูกชะล้างไปเกือบหมด บวกกับขาดการบำรุงรักษา ส่งผลให้ดินเสื่อมโทรมถึงขั้นที่ปลูกอะไรก็ไม่ขึ้นเลยแม้แต่หญ้า

เพื่อแก้ปัญหา ขั้นแรกในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงโปรดฯ ให้ขุดอ่างเก็บน้ำ และสำรวจที่ดินโดยละเอียดว่าจุดใดที่น้ำจะพอเพาะปลูกต้นไม้ได้ ก็ให้ไปปลูกตรงนั้นก่อน เมื่อปลูกแล้วก็ปล่อยให้ต้นไม้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ โดยป้องกันไม่ให้คนเข้ามาบุกรุกและทำลาย หลังพยายามอยู่นานหลายปี ก็เริ่มเห็นผลลัพธ์ที่น่าพอใจ ทั้งพันธุ์ไม้ที่กระจายอยู่ทั่วผืนป่า สัตว์ป่าที่เริ่มกลับคืนสู่รังอีกครั้ง จนกลายเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดในที่สุด ส่วนดินที่เสื่อมสภาพสุดๆ โดยเฉพาะพื้นที่มีการขุดดินลูกวังไปขาย พระองค์ทรงแก้ปัญหาด้วยการใช้หญ้าแฝก ซึ่งมีรากแข็งแรงสามารถแทงทะลุดินที่แห้งกรังและช่วยทำให้น้ำกลับมามีชีวิตชีวาไปได้ โดยก่อนปลูกยังรับสั่งให้ปรับสภาพดิน ด้วยการนำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำและปุ๋ยพืชสด เช่น ปอเทือง ถั่วพรางแล้วไถกลบเข้าไปซั้มาอยู่ 2-3 ปี จนมีหน้าดินเกิดขึ้นบ้าง ถึงค่อยปลูกหญ้าแฝกนานถึง 2 ปี 8 เดือน จนดินที่เขาชะงุ้มกลับมาดีเหมือนเดิม สามารถปลูกพืชต่างๆ ได้อีกครั้ง

ระหว่างนั้นในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จมาตรวจเยี่ยมความคืบหน้า พร้อมรับสั่งชมเชยผู้เกี่ยวข้องทุกคน โดยเฉพาะกรมพัฒนาที่ดินว่า “โครงการนี้ทำให้เป็นของขวัญวันชาติใช้ไหม พอใจมาก และชอบใจมากแล้วจะมาใหม่เมื่อครบ 6 รอบ” สร้างความปลื้มปีติกับข้าราชการผู้ถวายงานเป็นอย่างยิ่ง ผลจากการพัฒนาพื้นที่เขาชะงุ้ม นำมาซึ่งการต่อยอดอีกมากมาย อาทิ การทำแปลงสาธิตการฟื้นฟูดินด้วยหญ้าแฝก การทดลองปลูกผักผลไม้ในพื้นที่ดินเสื่อมโทรม การทดสอบปลูกสบู่ดำเพื่อเป็นพืชทดแทนพลังงานทางเลือก รวมไปถึงการจัดแหล่งเรียนรู้ด้านป่าไม้ ตามแนวคิด ‘ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก’

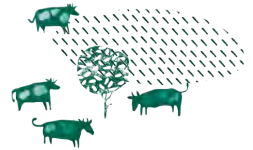
ความสำเร็จนี้เกิดขึ้นด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ไม่ทรงย่อท้อต่อดินเลวๆ ดังพระราชดำรัสที่ว่า “ที่ดินเลวๆ เช่นนี้ ถ้าไม่ทำแล้วจะให้ใคร”

อ่างเก็บน้ำเขาชะงุ้ม

ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

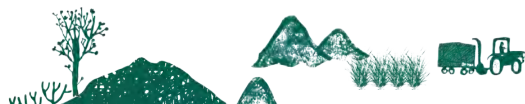
ภายหลังจากที่ทรงได้รับการน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจาก
อดีตนายตำรวจสัญญาบัตร บริเวณพื้นที่เขาชะงุ้ม ซึ่งหน้าดิน
เสียหายอย่างหนัก ขาดความอุดมสมบูรณ์ แห้งแล้ง
จนไม่สามารถเพาะปลูกพืชได้อีก ด้วยพื้นที่ดังกล่าวเคยเป็น
ฟาร์มปศุสัตว์ ปลูกพืชไร่ และใช้ดินผิดวิธี ซึ่งเมื่อในหลวง
รัชกาลที่ 9 เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่ครั้งแรก
ในวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2529 ได้พระราชทานพระราชดำริ
ในการปรับปรุงดินเสื่อมโทรมให้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์
พลิกฟื้นผืนดินให้สามารถเพาะปลูกได้ และทรงแนะนำให้
ปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

และนี่คือจุดเริ่มต้นของโครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดิน
เสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อันเป็น
โครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำขึ้นเพื่อ
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช ในวโรกาสพระชนมพรรษาครบ 60 พรรษา และ
พระราชพิธีรัชชมงคลภิเษก ซึ่งต่อมาเจ้าของที่ดินที่อยู่ติดกับ
พื้นที่ของโครงการฯ ได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินเพิ่มเติมอีก 63 ไร่

1 งาน 3 ตารางวา และมีพระราชกระแส
รับสั่งให้ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล
เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา พัฒนาที่ดิน
ออกเป็น 3 ส่วน คือ พื้นฟูสภาพป่า
ดำเนินการพัฒนา และปล่อยไว้ใน
สภาพเดิม ทั้งยังมีพื้นที่ส่วนหนึ่ง
ที่อยู่ติดกับพื้นที่โครงการ ซึ่งมูลนิธิ
ชัยพัฒนาจัดซื้อเพิ่มเติม ทำให้พื้นที่
โครงการจำนวนทั้งสิ้น 849 ไร่ 3 งาน
22 ตารางวา

ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
สำคัญของจังหวัดราชบุรี ซึ่งช่วยพลิกฟื้น
ผืนดินให้อุดมสมบูรณ์ ส่งเสริมอาชีพ
ให้เกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน รวมทั้ง
ยังเป็นศูนย์กลางในการศึกษาวิจัย และ
สาธิตทดสอบวิธีการฟื้นฟูปรับปรุงดิน
เสื่อมโทรมให้สามารถใช้ประโยชน์ได้

กิจกรรมท่องเที่ยวในโครงการ

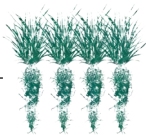
นักรบของโครงการเพื่อชมรอบโครงการ

มีผู้บรรยาย ที่จะมาเล่าเรื่องราวของโครงการอย่างละเอียด พร้อมพาไปชมจุดต่างๆ ที่น่าสนใจ

- จุดที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงปลูกต้นประดู่ ปี พ.ศ.2539 และ ทรงปลูกหญ้าแฝกในปี พ.ศ.2535
- แปลงพืช ผัก ผลไม้ต่างๆ
- ชุมมิ่งมงคล ที่ใช้ต้นไม้มงคลมาตกแต่งเป็นชุ้มอย่างสวยงาม
- แปลงหญ้าแฝก ที่รวบรวม 28 สายพันธุ์ ซึ่งมีชื่อเป็น จังหวัดต่างๆ
- ชมฐานเรียนรู้ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา อาทิ วิธีการจัดการดิน น้ำ พืช
- พลัปลาที่ประทับ ณ บริเวณอ่างเก็บน้ำ จัดสร้างเป็นสถานที่รับเสด็จ เป็นจุดที่พวกเราสามารถนั่งร่มรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและชื่นชมในพระอัจฉริยภาพ

เดินชมเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

ลองจัดสรรเวลาไว้สำหรับเดินศึกษาเส้นทางตามธรรมชาติของผืนป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ ระยะทางราว 1,170 เมตร จะทำให้คุณจะมีอารมณ์กับกระแสพระราชดำรัสที่ว่า “ให้ช่วยดูแลรักษาป่า อย่าไปรังแกป่า ถ้าปล่อยทิ้งไว้ไม่ให้ใครรบกวนป่า ระยะเวลา 30-40 ปี ป่าแห่งนี้จะคืนสภาพจากเต็งรังเป็นป่าเบญจพรรณ”

Environment
Research
and
Development

สานฝัน...ปั่นตามรอยพระบาท

บริษัทมิตรบุปผิได้สนับสนุนจักรยาน 22 คัน พร้อมจัดทำเส้นทางปั่นจักรยานชมภายในโครงการฯ เป็นระยะทาง 5.1 กม. เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยเสียค่าบริการสูง รักษาจักรยานตามแต่กำลังศรัทธา

ชื่อของฝากที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมสนับสนุนด้วยการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลผลิตจากในพื้นที่ของโครงการฯ รวมทั้งของชาวบ้านจากในชุมชน มั่นใจได้ถึงความสะดวกปลอดภัยแบบไร้สารเคมี

ชมทุ่งดอกทานตะวันและปอเทือง
ดอกทานตะวันจะบานเต็มพื้นที่กว้างไกลสุดสายตา เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้มาถ่ายรูป เดินเล่นในช่วงปีใหม่

ตลาดน้ำเหล่าตึกถัก จ.ราชบุรี

นับตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองดำเนินสะดวกใน พ.ศ.2409 เพื่อเชื่อมการคมนาคมระหว่างแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำแม่กลอง เพื่อสะดวกในการเดินทาง และขนส่งสินค้าไปตามที่ต่างๆ การขุดคลองครั้งนั้น ได้ใช้แรงงานของคนลัวะๆ ซึ่งเป็นคนจีนที่มาอาศัยอยู่ในเมืองไทยใหม่ๆ และตั้งรกรากอยู่ริมสองฝั่งคลอง เมื่อคลองขุดเสร็จแล้ว รัชกาลที่ 4 ได้ทรงพระราชทานนามว่า คลองดำเนินสะดวก ซึ่งตั้งอยู่ปากคลองลัดพลี นับเป็นตลาดน้ำแห่งแรกของเมืองไทย และกลายเป็นตลาดน้ำชุมชนไทยจีน มีการพายเรือไปมาหาสู่กัน ขนส่งแลกเปลี่ยนสินค้า จากพืชสวนไร่นา ก่อเกิดเป็นวิถีริมคลองที่มีเสน่ห์ จนในปี พ.ศ.2510 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการเผยแพร่วิถีริมคลองออกไป ทำให้ตลาดน้ำแห่งนี้ เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่โด่งดังไปทั่วโลก

ตลาดน้ำเหล่าตึกถัก มีความหมายว่า ตลาดเก่า เนื่องจากได้มีการตัดถนน แล้วย้ายตลาดน้ำดำเนินสะดวกเดิม ที่อยู่ปากคลองลัดพลี ไปอยู่ในสถานที่ใหม่ ที่กว้างขวางและสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งก็คือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวกในปัจจุบัน ทำให้ตลาดน้ำเหล่าตึกถักนั้นเริ่มเงียบเหงาซบเซา

แต่ด้วยบ้านเรือนไม้แบบเก่า และวิถีไทยจีนริมคลองที่ยังคงอยู่ ทำให้มีการฟื้นฟูเรื่องการท่องเที่ยวอีกครั้ง ให้กับผู้ที่หลงใหลในเสน่ห์ที่เนิบช้า และวิถีดั้งเดิมที่ไม่เคยเปลี่ยน

ลองเปลี่ยนบรรยากาศมานอนโฮมสเตย์ริมน้ำซึ่งมีอยู่ 2-3 แห่ง ที่ตลาดน้ำเหล่าตึกถัก ยามเช้าจะมีพระออกบิณฑบาตให้เห็น ชาวไร่ชาวนาพายเรือออกมาขายของ เริ่มต้นด้วยอาหารดั้งเดิม

ของชาวจีนที่นี่ คือ โก๋ปี้กั๋บข้าวแห้ง แล้วค่อยเติมซอสร้านรวงที่อยู่ริมน้ำ รวมทั้งพิพิธภัณฑสถานน้ำดำเนินสะดวก ที่จะทำให้เรารู้เรื่องราวของตลาดน้ำ แห่งแรกของเมืองไทยได้อย่างละเอียด แล้วค่อยนั่งเรือพายชมสวนและวิถีชีวิตชาวจีนริมน้ำ ตกบ่ายนอกจากร้านผัดไทยอามา ก๋วยเตี๋ยวเจ๊ห่มวย กาแฟร้านฮกหลีแล้ว ยังมีข้าวแห้ง หรือโกยปิ้ง อาหารดั้งเดิมของชาวจีน ให้ลองทั้งหมดนี่คือนิยามของวิถีสโลว์ไลฟ์ อย่างแท้จริง

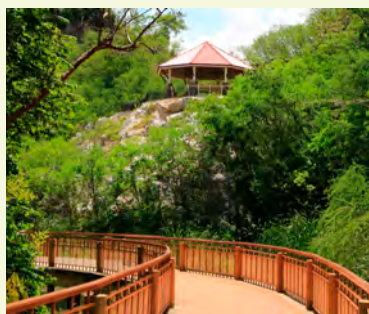
เที่ยวชุมชนใกล้เคียง

ตลาดเก่าโพธาราม
อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
โทร. 0-3223-1267 ต่อ 104

ตลาดเจ็ดเสมียน
อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
โทร. 0-3239-7616, 0-3239-7032

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จ.ราชบุรี

อุทยานหินเขางู

จากแหล่งระเบิดและย่อยหินที่สำคัญของไทยสมัยต้นรัตนโกสินทร์ กลายมาเป็นแหล่งท่องเที่ยว และสวนสาธารณะ โดยมีการสร้างพระพุทธรูปหินขนาดใหญ่ ด้วยการยิงแสงเลเซอร์ลงบนผาหิน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้กราบขอพร และท่องเที่ยวภายในถ้ำถ้ำมากมาย ไม่ว่าจะเป็นถ้ำฤาษี ถ้ำฝ่าโง่ และถ้ำจิน-จาม รวมทั้งทางเดินชมธรรมชาติเลียบบึงน้ำ

ต.เกาะพลับพลา อ.เมือง จ.ราชบุรี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี

ตั้งอยู่ในศาลากลางจังหวัดเดิม ที่สร้างตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 และมีการบูรณะใหม่เพื่อใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ของจังหวัด แบ่งเป็นห้องต่างๆ ที่บอกเล่าเรื่องราว ของประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรมพื้นบ้าน กลุ่มชนต่างๆ บุคคลสำคัญของราชบุรี รวมทั้งโองมั่งกรสินค้าขึ้นชื่อของจังหวัด พื้นที่สนามด้านหน้ามีการตกแต่งด้วยงานศิลปะสวยงาม

ค่าเข้าชม : ผู้ใหญ่ 20 บาท ชาวต่างชาติ 100 บาท (เด็กไม่เสียค่าเข้าชม)

ท.วรเดช หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี เปิด วันพุธ-อาทิตย์ เวลา 08.30-16.30 น. โทร. 0-3232-1513

พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่วัดขนอน

บอกเล่าเรื่องราวและประวัติความเป็นมาของหนังใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นกรรมวิธีการแกะสลักตัวหนังใหญ่หรือหนังใหญ่แบบต่างๆ ถึง 313 ตัวที่ยังคงอยู่ในสภาพสมบูรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ แบ่งเป็นชุดหุ่นมาถวายแหวน ชุดสหสสมุทร และเผากรุงลงกา ชุดศึกอินทรีชุดครั้งที่ 1 การแสดงหนังใหญ่ ณ โรงละครหนังใหญ่ มีทุกวันเสาร์ เริ่ม 10.00 น.

วัดขนอน บ้านสร้อยฟ้า ต.สร้อยฟ้า

อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เปิด เวลา 08.00-17.30 น.

เต้าฮงไถ่

จากโรงงานผลิตโองมั่งกรชื่อดังซึ่งเป็นที่รู้จักในรุ่นพ่อรุ่นแม่ มีการพัฒนารูปแบบให้เข้ากับยุคสมัย ใส่สีสันและงานศิลปะลงไป ผลงานเซรามิกที่หลากหลายให้กลายเป็นของตกแต่งบ้าน ตั้งแต่ชิ้นเล็กไปถึงชิ้นใหญ่ พื้นที่ด้านหน้ายังมีการตกแต่งด้วยงานเซรามิกสวยงาม รวมทั้งร้านกาแฟ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเดินเล่น ถ่ายรูป หรือชมขั้นตอนการผลิต การปั้น การเขียนลายจากช่างที่ชำนาญ

234/1 น.2 ต.เจดีย์หัก อ.เมือง จ.ราชบุรี

เปิด ทุกวัน เวลา 08.00-17.00 น.

โทร. 0-3233-7574, 0-3232-3630

සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම.

මෙම අංශයේ ප්‍රධාන අංගය වන්නේ
දින "අඟ" හි සහ ව්‍යවස්ථාපිතව,
ව්‍යවස්ථාපිතව.

ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ

විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ
විද්‍යාත්මකව සහ ආර්ථිකයේ වැදගත්කම වන්නේ

អ័រ ឈរ ខ្លាំង ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២

ចាប់ ពី អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥

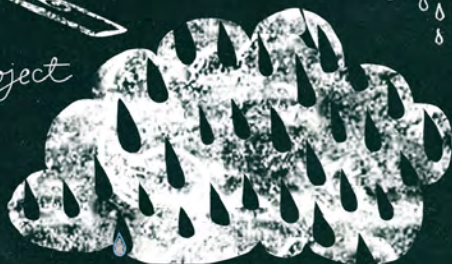
ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ចាប់ ពី អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ចាប់ ពី អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥

ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥
ឈរ ក្នុង អំឡុង ពេល ១១២ ដល់ ១១៣ ឬ ១១៤ ឬ ១១៥

ឈរ

Royal
Initiative Project

life-giving rain

Environment
Research
and
Development

วิทย์ พออาชีพ

The
Artificial Rain

เปลี่ยน ‘ฝน’ ให้กลายเป็น ‘ฝน’ ด้วยศาสตร์ของการหลอกฟ้า

ย้อนกลับไปเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2498 ระหว่างที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จฯ เยี่ยมเยือนราษฎรทั่วภาคอีสาน ทรงถือโอกาสนี้ถามไถ่ถึงสารทุกข์สุกดิบของพสกนิกร จนทราบปัญหาสำคัญของคนที่นั่นก็คือความแห้งแล้ง ขณะนั้นเองทรงแหงนพระพักตร์เพื่อทอดพระเนตรท้องฟ้า แล้วพบว่ามีเมฆลอยเต็มท้องฟ้าไปหมด แต่กลับไม่มีอันใดที่รวมตัวกันเลย ทรงคิดว่าถ้าเมฆรวมตัวกันได้ก็จะเป็นฝน สามารถหยุดความทุกข์ยากของประชาชนได้

เมื่อเสด็จกลับมากรุงเทพฯ ทรงค้นงานวิจัยจากต่างประเทศจำนวนมาก เพื่อศึกษาหาความเป็นไปได้ โดยมี ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ซึ่งอาสาทำฝนของในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยใช้เวลา 2 ปีเต็ม ศึกษาจนพบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดฝนหลักๆ คือ อุณหภูมิและความชื้น หากอยากจะทำให้ฝน ต้องทำให้ความชื้นในอากาศรวมตัวกัน จากนั้นก็ทำอุณหภูมิให้เย็นจัด เพื่อให้ความชื้นรวมตัวและกลั่นตัวกลายเป็นเมฆ

แล้วก็มาถึงขั้นตอนทดลอง แต่ไม่มีนักบินคนใดกล้าบินชนเมฆ เพื่อพิสูจน์ความเชื่อ ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล จึงตัดสินใจเรียนขับเครื่องบิน จนได้ประกาศนียบัตร แล้วก็บินสำรวจท้องฟ้า รวมถึงค้นหาสารตั้งต้นที่จะช่วยทำให้เกิดฝน โดยที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงควบคุมอย่างใกล้ชิด สารสองตัวแรกที่นำมาใช้คือเกลือและน้ำแข็งแห้ง แต่ได้ผลเพียงแค่ ‘เกือบ’ เท่านั้น จึงยังต้องค้นหาสารตั้งต้นต่อไป จนได้พบตัวช่วยที่สำคัญอย่าง ‘แคลเซียมคลอไรด์’

ครั้งนั้นในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จฯ กลับมาจากอำเภอบ้านโป่ง ระหว่างเส้นทางมีเมฆอยู่มาก ม.ร.ว.เทพฤทธิ์ เทวกุล ซึ่งขับเฮลิคอปเตอร์นำขบวน จึงโปรยแคลเซียมคลอไรด์กับน้ำแข็งแห้งเพื่อไล่เมฆฆมาตลอดทาง ผลปรากฏว่าเมฆแยกออกเป็นเส้นทางโค้ง คล้ายกำแพงยักษ์สองข้าง และเมื่อในหลวงรัชกาลที่ 9 เสด็จฯ ถึงพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน กำแพงทั้งสองเริ่มเปิดเข้าหากัน และเกิดกระแสน้ำแรงไม่เข้าฝนก็ตกหนัก ในหลวงจึงทรงมั่นใจว่า ‘มาถูกทางแล้ว’ จนนำมาสู่การทดลองอย่างเป็นทางการครั้งแรกในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2512 ณ สนามบินหนองตะกั่ว ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ผลที่ได้คือท้องฟ้ามีดึกครึ้ม และฝนก็ตกหลังจากนั้น 15 นาที นับเป็นครั้งแรกที่ฝนตลอด 14 ปี ของพระองค์กลายเป็นจริง

ถึงจะทำฝนได้สำเร็จ แต่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ก็ยังไม่ยอมหยุดฝัน โดยโปรดฯ ให้ย้ายการทดลองมายังสนามบินบ่อฝ้าย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ใกล้พระราชวังไกลกังวล และใกล้กับโครงการพระราชดำรินามากมาย อาทิ อ่างเก็บน้ำเขาเต่า เพื่อจะได้พระราชทานแนวทางการทำงานต่างๆ ได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น จากนั้นฝนที่พระองค์ทรงสร้าง จากศาสตร์ของการหลอกฟ้า ที่ทั้งค้นคิด และทดลองซ้ำแล้วซ้ำเล่ามานานถึง 14 ปี ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ช่วยชาวบ้านนับแสนนับล้านให้รอดพ้นวิกฤติ และถูกเรียกว่า ‘ฝนหลวง’

หอเฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งฝนหลวง

ศูนย์ฝนหลวงหัวหิน สนามบินบ่อฝ้าย อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

และในวันนี้ความรู้เรื่องฝนหลวง กลายเป็นวิชาที่ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ผ่านตำราฝนหลวง ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงพระราชทานไว้ และเราทุกคนสามารถเข้าชมได้ที่หอเฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งฝนหลวง ณ สนามบินบ่อฝ้าย ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อจารึกถึงความผืนอันยิ่งใหญ่ของ ในหลวงรัชกาลที่ 9

ในส่วนของหอเฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งฝนหลวง เราจะได้เห็นเครื่องบินลำเล็กสีส้ม ที่ใช้ทำฝนหลวงในอดีตจอดอยู่ด้านหน้า เมื่อเข้ามาด้านใน ส่วนแรก คือ ส่วนของห้องทรงงานสำหรับใช้รับเสด็จในเวลาที่พระองค์เสด็จมาที่นี่ และยังคงเป็นห้องที่พระองค์ ทรงใช้เป็นห้องบรรยายเกี่ยวกับฝนหลวงให้นักเรียนโรงเรียนไกลกังวลได้ฟัง มีการจำลองโต๊ะทรงงาน ที่มีเครื่องมือต่างๆ อย่าง กระดาษ ดินสอ คอมพิวเตอร์ เอาไว้ให้ดู

ถัดมาเป็นส่วนของห้องนิทรรศการ ที่จัดแสดงจุดกำเนิดของฝนหลวงอย่างละเอียด ทั้งภาพ เสียง และวิดีโอ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีตัวอย่างสารทำฝนหลวงต่างๆ พร้อมตำราฝนหลวงพระราชทาน ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงประดิษฐ์ภาพ

ด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อพระราชทานแก่นักวิชาการฝนหลวง เพื่อใช้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งดูสนุก เข้าใจได้ง่าย และเห็นภาพที่ชัดเจน

สำหรับศูนย์ฝนหลวงที่อยู่ด้านหน้า เราจะสามารถมองเห็นเครื่องบินที่ใช้ทำฝนหลวงจริงๆ จอดอยู่ เตรียมพร้อมปฏิบัติหน้าที่ตามวันเวลาที่เหมาะสมตามพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ต้องการให้ฝนหลวงช่วยชะล้างความทุกข์ให้กับราษฎรของพระองค์

หอเฉลิมพระเกียรติพระบิดาแห่งฝนหลวง
เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ทุกวัน
ตามวันเวลาราชการ
โทร. 0-3252-0062

โครงการตามพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำเขาเต่า

ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

เขาเต่าเดิมทีนั้นเป็นหมู่บ้านชายทะเลเล็กๆ อยู่ห่างจากตัวเมืองหัวหินไปทางทิศใต้ เมื่อครั้งที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้เสด็จเยือนประชาชนในเขตหัวหิน พระองค์ทรงเห็นความลำบากของประชาชนในหมู่บ้านเขาเต่า ซึ่งมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น แต่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ส่วนในช่วงน้ำขึ้นก็มีปัญหาน้ำทะเลไหลเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร สร้างความเสียหายให้แก่พืชผลของประชาชนในพื้นที่ พระองค์ทรงมีพระราชดำริให้กรมชลประทานก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่าขึ้น นับเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านชลประทานแห่งแรกของประเทศไทย ที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2506

นับตั้งแต่นั้นมาหมู่บ้านเขาเต่า จึงเริ่มมีความเจริญต่างๆ เข้ามาในพื้นที่ และเริ่มเป็นที่รู้จักจากคนภายนอก และกลายเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวชายทะเล ที่มีชื่อในด้านความสงบและสวยงาม อ่างเก็บน้ำเขาเต่า ไม่เพียงแต่ทำหน้าที่บำบัดทุกข์ของชุมชนด้านอุปโภคและบริโภคเท่านั้น แต่ความสวยงามจากธรรมชาติโดยรอบ ได้กลายเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ชมวิวทิวทัศน์ หรือใช้ออกกำลังกาย ทั้งเดิน วิ่ง หรือขี่จักรยาน ของคนในชุมชนและนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่า อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

เสียงก็กระทบกันเป็นจังหวะภายในศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่า ก่อให้เกิดลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ และผืนผ้าที่งดงาม เกิดจากฝีมือของบรรดาคุณป้าในชุมชนเขาเต่าที่มานั่งทอผ้ายามว่างเว้นจากอาชีพประจำ เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว บางคนก็ใช้เป็นงานแก้เบื่อในยามว่าง

ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่า เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ทรงส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้านมีอาชีพเสริมจากการทอผ้าฝ้ายด้วยก็กระตุกในช่วงมรสุมที่ไม่สามารถออกไปทำการประมงได้ ด้วยเหตุนี้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 จึงโปรดเกล้าฯ ให้จัดหาครูจากราชบุรีมาสอนทอผ้า ย้อมสี ออกแบบลายผ้า ตัดเย็บ พร้อมจัดหาอุปกรณ์ทอผ้าและเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงสอนการจักสาน โดยอาศัยใต้ถุนศาลา

วัดเขาเต่าในการฝึกทอ นับตั้งแต่ พ.ศ.2507 จึงเป็นจุดเริ่มต้นของอาชีพทอผ้าให้กับลูกหลานชาวประมงนับแต่นั้นมา

พ.ศ.2536 ด้วยปัจจัยหลายด้าน ทำให้ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่าต้องหยุดดำเนินงานไป จนในปี พ.ศ.2545 จึงได้มีการปรับปรุงและซ่อมแซมตัวอาคารสถานที่ในการทอผ้าใหม่ นำโดยคุณป้าอมลวรรณ เอี่ยมสำอางค์ ซึ่งเป็นนักเรียนทอผ้ารุ่นแรก และเป็น 1 ใน 13 คน ที่เคยได้รับพระราชทานเหรียญทองคำในฐานะนักเรียนที่มีความขยันหมั่นเพียรจากในหลวงรัชกาลที่ 9

ป้าอมลวรรณได้ทำหน้าที่ประธานกลุ่ม และรวบรวมกลุ่มเพื่อนรุ่นเดียวกัน กลับมาทำอาชีพทอผ้า ซึ่งเป็นอาชีพพระราชทานร่วมกันอีกครั้ง โดยทอผ้าด้วยฝ้ายก็กระดุก และใช้เส้นฝ้าย 100% และมีการพัฒนาสินค้าให้มีความหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผ้าขาวม้าลายสก็อตใหญ่ ที่นำไปตัดเสื้อผ้าหรือตกแต่งบ้านได้ จากฝ้ายดอกกลายเดิม ก็มีการเพิ่มลายใหม่โดยเฉพาะลายเต่า ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จนได้รับรางวัล OTOP ระดับ 5 ดาว รวมทั้งผ้าฝ้ายเดิม ก็พัฒนาให้เป็นผ้าฝ้ายขัดมัน ซึ่งเนื้อผ้าจะมีความมันเหมือนเส้นไหม ไม่เป็นขน ใส่สบาย ไม่ยับง่าย โดยมีกลุ่มคนรุ่นใหม่มาช่วยออกแบบให้เป็น เสื้อผ้า ของใช้ และของตกแต่งบ้าน ที่ใช้งาน สวยงาม และร่วมสมัยมากขึ้น เพิ่มมูลค่าและรายได้ให้กับชุมชน

จากจุดเริ่มต้นของการทอผ้าจนถึงวันนี้ แม้จะผ่านมานานกว่า 50 ปีแล้ว ป้าอมลวรรณยังคงทอผ้า และดูแลศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสืบทอดอาชีพเก่าแก่ของชุมชนไว้ ให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษาและสืบทอดเพื่อรักษาอาชีพพระราชทานนี้ให้คงอยู่ต่อไป

สนใจผลิตภัณฑ์จากศูนย์หัตถกรรมทอผ้าบ้านเขาเต่า
บ้านเขาเต่า ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
โทร. 08-9260-0867 (ป้าอมลวรรณ เอี่ยมสำอางค์)

เกี่ยวกับชุมชนใกล้เคียง

บ้านรวมไทย

อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์

โทร. 08-2294-9022

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ จ.ประจวบคีรีขันธ์

อุทยานราชภักดี

เป็นชื่อพระราชทานจากในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งมีความหมายว่า อุทยานที่สร้างขึ้นด้วยความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ไทย และจัดสร้างเพื่อเทิดทูนและประกาศเกียรติพระบูรพกษัตริย์ในอดีต ทั้ง 7 พระองค์ ได้แก่ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ร.1) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.4) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) ถ้าเดินไปที่ลานอเนกประสงค์ให้ไปยืนที่จุดรวมสายพระเนตร ซึ่งเป็นตำแหน่งที่บูรพกษัตริย์ทั้ง 7 พระองค์ ทรงทอดพระเนตรมาประสานเป็นจุดเดียวกัน

ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

วัดเขาเต่า

เนื่องจากตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาติดทะเล ทำให้วัดเขาเต่ามีทิวทัศน์สวยงาม รวมถึงมีถาวรวัตถุและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้กราบไหว้ขอพรมากมาย โดยภายในมีการสร้างให้มีลักษณะจำลองคล้ายถ้ำ และมีประติมากรรมหลากหลาย ซึ่งจุดเด่นของวัดนี้ คือการขึ้นไปสักการะพระพุทธรศากยชินมหาราชที่ประดิษฐานบนยอดเขา สามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยๆ ของท้องทะเลได้ด้วย

บ้านหนองแก ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

หาดทรายน้อย

หาดทรายเล็กๆ เหมาะกับการพักผ่อน ในชายหาดที่มีบรรยากาศเงียบสงบและไม่มีสิ่งบันเทิงให้วุ่นวาย น้ำทะเลใสสวยใสระดับน้ำไม่ลึกจนเกินไปทำให้เล่นน้ำได้อย่างสบายใจ ยิ่งช่วงที่น้ำลงชายหาดจะกว้างใหญ่ เดินเล่นชมวิวยิวทัศน์รอบๆ ได้เพลินๆ และกลายเป็นซีเคร็ตปีซสำหรับคนที่ชื่นชอบความสงบ

บ้านหนองแก ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

หมู่บ้านชาวประมงเขาเต่า

เสน่ห์ของชุมชนเขาเต่า นอกจากความสวยงามของบรรยากาศธรรมชาติโดยรอบแล้ว ยังเป็นชุมชนที่มีความสงบเงียบ เหมาะกับเป็นสถานที่แห่งการพักผ่อนอย่างแท้จริง นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมหมู่บ้านชาวประมงของชุมชนเขาเต่า ที่ยังคงวิถีชีวิตชาวเรือแบบดั้งเดิมไว้ ซึ่งใช้เรือประมงเล็กในการหาปลา และหาหอยได้ยากในปัจจุบัน

บ้านหนองแก ต.หนองแก อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

วิชาฉลอกฟ้า
ศูนย์ฝนหลวง หัวหิน

การฝนหลวงพระราชทาน

1. ก่อความ

ที่ศูนย์ไอน้ำ
ก่อทำเป็นเมฆ

2. กลั่นน้ำอ้วน

เมฆอ้วน → กลั่นทำเป็นหยดน้ำ

3. โจมตี

รังไข่
ฝน
ตก

น้ำฝน

ผมอยู่
ลำปางครับ

วิธีส่งผ่าน
จดจำฝน

การที่ได้ขึ้นเครื่องบินและดูแผนที่ของ
ที่ฉันได้รู้ ถึงความตั้งใจของนักวิจัยที่
ว่าพระองค์ต้องตรงทำอะไรมากกว่าที่
จะเป็นแผนที่บนโลกในทุกๆวัน
ผมรู้สึกเป็นเกียรติและขอบคุณมาก
ที่ได้มีโอกาสนี้และสัมผัสทุกอย่าง
ด้วยตาของข้าเอง.

จัดทำโดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว 1672
www.tourismthailand.org

จัดทำโดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว 1672
www.tourismthailand.org

ท่องเที่ยววิถีไทย
เก๋ไก๋สไตล์ลิเกซิ่ง

วิษุ หน้า

ศาสตร์พระราชาทำราบบองพ่อ

ท่องเที่ยววิถีไทย
เก๋ไก๋สไตล์ลิขิ่ง

amazing
THAILAND
Thailand Festival
Experience
www.tourismthailand.org/thaifest

วิษ ณุ หนัา

ศาสตร์พระราชากตตำรของพ่อ

